

รายการอ้างอิง



ภาษาไทย

- การประถมศึกษา, สำนักงาน หน่วยงานพิเศษ. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกิจกรรมนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยภาพประกอบคำบรรยาย การใช้ภาพประกอบคำบรรยาย และคำแนะนำของครูกับการสอนสอนโดยใช้ครูนาฏศิลป์. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, 2526.
- ____. การทดลองใช้เทปบันทึกเสียงและภาพช่วยครูธรรมดาสอนดนตรีนาฏศิลป์ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. จังหวัดพัทลุง, 2526.
- แก่นจันทร์ นามวัฒน์. สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2536.
- คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มือปฏิบัติการวัฒนธรรมพื้นบ้าน. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2527.
- ____. วัฒนธรรมพื้นบ้าน : กรณีอีสาน. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2532.
- คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. รายงานการสัมมนา นาฏศิลป์และดนตรีไทย ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2520. (อัดสำเนา)
- ____. นาฏศิลป์และดนตรีไทย. กรุงเทพมหานคร : เจริญวิทยาการพิมพ์, 2522.
- เครือจิต ศรีบุณนาค. การฟ้องร้องของชาวไทยเขมรในเขตอำเภอเมืองสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดมหาสารคาม, 2534.
- จรรยา วีระวานิช. การสอนและการจัดการแสดง. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2526.
- ____. คู่มือครูการสอนและการจัดการแสดง. กรุงเทพมหานคร: ชวิ้นและคณะ, 2526.
- แจ่มจันทร์ นามวัฒน์ และสุจินต์ ทองหล่อ. สัมภาษณ์, 22 เมษายน 2538.
- เจริญชัย ชนไพโรจน์. ดนตรีพื้นบ้านอีสาน. มหาสารคาม: ภาควิชาดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม, 2526.

- ฉวีวรรณ กินาวงค์. การละครสำหรับครูประถม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2524.
- ชวนชอบ บุญแสน. สัมภาษณ์, 26 เมษายน 2538.
- ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ. ศิลปะการพ่อนรำภาคอีสาน. ฝ่ายวิชาการ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม, 2532.
- ชาญชัย ศรีไสยเพชร. ทักษะและเทคนิคการสอน. กรุงเทพมหานคร : พัทธอักษร, 2527.
- ชิต แก้วเพ็ง. การศึกษามหาชนของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก ในการอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมพื้นบ้าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- ดุชนีย์ บริพัตร ณ อยุธยา. หนังสืออุทิศเรื่องวิธีสอนนาฏศิลป์เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2521.
- _____. กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยดนตรีและการเคลื่อนไหว. หลักสูตรประถมศึกษา 2521. ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2526.
- ทรงศักดิ์ ปรารงค์วัฒนากุล. การละครไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อมรการพิมพ์, 2530.
- ทวีศักดิ์ เสนาณรงค์. นิตการและการแสดงของสถานศึกษาในสังกัดกรมศิลปากร. กรุงเทพมหานคร : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2533.
- ทีศนา แคมมณี. การใช้บทบาทสมมุติในการเรียนการสอน. ครูศาสตร์. (กรกฎาคม สิงหาคม 2529), 41-48.
- _____. "การสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย" หลักและแนวปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2526.
- ธนิศ อยู่โพธิ์. "กำเนิดนาฏศิลป์ไทย" หนังสืออ่านประกอบคำบรรยายวิชาพื้นฐานอารยธรรมไทย ตอนดนตรีและนาฏศิลป์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2515.
- _____. ศิลปะละครหรือคู่มือนาฏศิลป์ไทย. พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าเฉลิมพลทิฆัมพรโปรดให้พิมพ์ในงานฉลองพระชนมายุ 5 รอบ, 2516.

- ธีรยุทธ ยวงศรี. การแสดงพื้นบ้านภาคเหนือ ใน ศิลปะการละเล่นและการแสดงพื้นบ้านของไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.
- นคร พันธุ์รงค์. การลั้มนมาเรื่องวัฒนธรรมพื้นบ้าน วารสารศรีนครินทร์วิโรฒพิชญ์โลก. 4 (สิงหาคม-พฤษภาคม 2521):32-45.
- นิคม วงเวียงน. วัฒนธรรมล้วย (กฤษ) ด้านความเชื่อในจังหวัดสุรินทร์. สุรินทร์: โครงการวิจัยของศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูสุรินทร์ ร่วมกับหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2526.
- บันลือ กันพงษ์. ผลการสอนดนตรีสากลพื้นฐาน โดยกระบวนการเรียนรู้ภาษาต่อผลลั้มนฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- บุรีรัมย์, จังหวัด. เอกสารประกอบการลั้มนมาประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมอีสานใต้. บุรีรัมย์: จังหวัดบุรีรัมย์, 2525.
- บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ. เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2534.
- บุญส่ง ครูศรี. การเปรียบเทียบผลลั้มนฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทันพื้นบ้านของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการใช้บทบาทสมมติและการใช้เพลงพื้นบ้าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- บุญสม สุขุมลพงษ์. พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกนาฏศิลป์ในสถาบันราชภัฏอุดรธานีตามทัศนะของนักศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒประสานมิตร, 2536.
- _____ . ภูมิปัญญาชาวบ้านมิติจรัสแสงต่อการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา. เอกสารสรุปผลการลั้มนมาของนิสิต ภาควิชาบริหารการศึกษา สาขา นิเทศการศึกษาและพัฒนาลั้มนมาศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- _____ . ภูมิปัญญาท้องถิ่นช่วยพัฒนาการศึกษาได้อย่างไร. เอกสารประกอบการลั้มนมาของนิสิตภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- ประคอง กรรณสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร, 2529.

- ประดิษฐ์ อินทนิล และคณะ. การศึกษารวบรวมการละเล่นพื้นบ้าน ดนตรี และพ็อนรำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. โครงการศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน, 2523.
(อัตลำนานา)
- ประทีน พวงลำลือ. หลักฐานภูมิศิลป์. พระนคร: โรงพิมพ์ไทยมิตรการพิมพ์, 2514.
- ประไพรี เพชรธรรมา. การแสดงและการละเล่นพื้นเมืองของชาวไทยภาคกลาง. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2522.
- _____. การแสดงและการละเล่นพื้นเมืองในภาคกลาง. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กรมศาสนา, 2522.
- ปราณี วงษ์เทศและคณะ. รายงานการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนากำลังบุคลากรทางวัฒนธรรมและผลการสำรวจศิลปหัตถกรรมและการแสดงพื้นบ้านในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชามานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2524.
- ปราณี วงษ์เทศ. ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน: ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจและสังคมวารสารธรรมศาสตร์. 13 (กันยายน 2527): 22-24.
- ปิ่น ดีสม. "เจริญ นอรแก้ว". ใน บันทึกส่วนตัว. อ้างถึงใน สมจิตร์ พ่วงบุตร. เพลงพื้นเมืองและการละเล่นพื้นเมืองของจังหวัดสุรินทร์. กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2527.
- _____. สัมภาษณ์, 23 เมษายน 2538.
- ผกา เบญจกาญจน์. เอกสารและการละเล่นพื้นบ้านจังหวัดบุรีรัมย์. บุรีรัมย์, 2529.
- ผ่องศรี ทองหล่อ. สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2538.
- พจน์มาลัย สมรรถบุตร. แนวความคิดประดิษฐ์ทำรำเชิง. สถาบันราชภัฏอุดรธานี: สำนักงานส่งเสริมวิชาการ, 2538.
- พนัส หันนาคินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์วัฒนาพานิช, 2512.
- ไพบูลย์ ดวงจันทร์. "ซิมเปง" ใน ชีวิตไทยปักข์ใต้ชุดที่ 3. กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2525.
- ภูมิจิต เรืองเดช. กัณฑ์ เพลงพื้นบ้านชาวเขมรในจังหวัดสุรินทร์. ทุนอุดหนุนการวิจัยกรมการฝึกหัดครู, 2528.

- รุ่งทิwa จักรกร. วิธีสอนทั่วไป. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- รุ่งโรจน์ นิวัฒน์บรรหาร. สัมภาษณ์, 27 เมษายน 2538.
- ลักษณะ อีทะจักร. การจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ตามการรับรู้ของผู้บริหารครู และนักเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- วัฒนา มัคคสมัน. การทดลองสอนโน้ตสากลเบื้องต้น โดยใช้เพลงพื้นบ้านอีสานแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- วิญญู ทรัพย์ประภา. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 วิชาดนตรี นาฏศิลป์ ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- _____. การจัดการเรียนการสอนดนตรีในชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร, 2527.
- วิชาการ, กรม. เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2526.
- _____. แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2526.
- _____. สารที่เปลี่ยนแปลงของหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2533.
- วิทยาลัยครูสุรินทร์. เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ เรื่องเพลงพื้นบ้านและการละเล่นพื้นบ้านจังหวัดสุรินทร์. สุรินทร์:วิทยาลัยครูสุรินทร์, 2526.
- วิมลศรี อุปรมัย. นาฏกรรม และการละครหลักการบริหารและการจัดการแสดง. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์หนอน, 2526.
- วิรัช บุษยกุล. "ดนตรีพื้นเมืองอีสาน" ใน สัมมนาเพลงพื้นบ้านอีสาน. มหาสารคาม: วิทยาลัยครูมหาสารคาม, 2526.
- วิศิษฐ์ ศรีนุช. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกิจกรรมนาฏศิลป์จากรายการวิทยุประกอบภาพการแสดงการเคลื่อนไหวต่อเนื่องกับการสอนโดยครู. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

- วัฒนา วิสเพ็ญ. ดนตรีพื้นเมืองอีสาน. มหาสารคาม: ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาสารคาม, 2523.
- วัฒนา วิสเพ็ญ และคณะ. "การพ้อนรำภาคอีสาน" ใน รายงานผลโครงการทบทวนศิลปะการแสดงภาคอีสานประจำปีงบประมาณ 2525. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดมหาสารคาม. ม.ป.ท.:ม.ป.ป.
- วินัส สวนสุข. กิจกรรมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- ศุภกร มรกต. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงอยู่ของการเรียนรู้โน้ตสากลเบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยเพลงพื้นบ้านอีสานใต้กับเพลงไทยสมัยนิยม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์. การละเล่นพื้นบ้าน เรือมอันเร เรือมกันตรึม. สุรินทร์: สหวิทยาลัยอีสานใต้, 2531.
- _____. เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการเรื่องเพลงพื้นบ้านและการละเล่นพื้นบ้านจังหวัดสุรินทร์. สุรินทร์ : วิทยาลัยครูสุรินทร์, 2536.
- ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดอุบลราชธานี. รำตั้งหวาย. อุบลราชธานี: วิทยาลัยครูอุบลราชธานี, 2529.
- สดใส พันธุมโกมล. สยามพากย์. กรุงเทพมหานคร: ธเนศวรการพิมพ์, 2517.
- สมจิตร กัลยาศิริ. การวิเคราะห์เพลงพื้นเมืองและการละเล่นพื้นเมืองของจังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- สมภพ เพ็ญจันทร์. บทบาทในการอนุรักษ์และพัฒนานาฏศิลป์พื้นบ้านของอาจารย์ภาควิชานาฏศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลป์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. ศิลปะ การละเล่น และการแสดงพื้นบ้านของไทย. นนทบุรี: สำนักพิมพ์สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.
- สุทธิรา แก้วมณี. การศึกษาประสิทธิภาพเทปวีดิทัศน์การสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2536.

- สุพิน บุญช่วงศ์. หลักการสอน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์โรงพยาบาลแสงสุทธิการพิมพ์, 2531.
- โสภา กิมวังตะโก. การสร้างหน่วยการเรียนรู้การสอนเรื่องฉุยฉายพราหมณ์สำหรับนักศึกษาครู. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.
- _____. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. คู่มือครูเกี่ยวกับการสอนลักษณะนิสัย. หนังสือ
นิเทศการศึกษาลำดับที่ 10. กรุงเทพมหานคร : จงเจริญการพิมพ์, 2522.
- อนุমানราชธนะ, พระยา. วัฒนธรรมเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร :
ราชบัณฑิตยสถาน, 2520.
- อมรา กล้าเจริญ. วิธีสอนนาฏศิลป์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2535.
- อรวรรณ บรรจงศิลป์. การสอนดนตรีในระดับประถมศึกษา. คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- อนันต์เทพ นิรมล. การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้กิจกรรมนาฏศิลป์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
จากเทปโทรทัศน์กับการสอนปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2531.
- อังกูล สมคะเณย์. สภาพและปัญหาการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้พัฒนาหลักสูตรในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- อัจฉรา ทองพลาย. บทบาทของครูในการส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- อาคม สายาคม. คำบรรยายเรื่องนาฏศิลป์กับวัฒนธรรมของไทย ใน รมงานนิพนธ์ของ
นายอาคม สายาคม ผู้เชี่ยวชาญนาฏศิลป์ กรมศิลปากร. กรุงเทพมหานคร : กรม
ศิลปากร, 2525.
- _____. รายงานนิพนธ์ของอาคม สายาคม. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท., 2525.
- อาภรณ์ บุญสาธิต. การสร้างชุดหน่วยการเรียนรู้สอนกิจกรรมนาฏศิลป์ แถบวิถีทัศน์เรื่อง
ระบำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.

- อุดม หนูทอง. ดนตรีและการละเล่นพื้นบ้านภาคใต้. สงขลา: ภาควิชาการบริหารและ
ภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒวิทยาเขตสงขลา,
2531. (อัดสำเนา)
- อุดม อังศุธร. อาจารย์ 2 ระดับ 6 อาจารย์ประจำวิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ. บทสัมภาษณ์,
2536.
- อุษา สบถุภษ์. การศึกษานฤติกรรมการสอนนาฏศิลป์ในวิทยาลัยนาฏศิลป์. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536

ภาษาอังกฤษ

- Field Enterprises Education Corporation. Folk Dance. The World
Book Encyclopedia, 1971.
- Grolier. Folk Dance. The Encyclopedia Americana, 1988.
- Halton, Bord. Motivation and General Mathematics Student. Mathematic
Teacher. (January 1964) : 20-25.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

- | | |
|---|---|
| 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เครือจิต ศรีบุญนาค | สถาบันราชภัฏสุรินทร์ |
| 2. อาจารย์ธำรง ชูทัพ | หัวหน้าฝ่ายสนเทศการวิจัย
กองวิจัยการศึกษา กรมวิชาการ |
| 3. อาจารย์ประณต พลอาษา | หัวหน้าภาควิชาดนตรี
สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี |
| 4. อาจารย์สุจินต์ ทองหล่อ | โรงเรียนเมืองสุรินทร์ |

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนนาฏศิลป์พื้นบ้าน

แผนการสอนที่ 1-3	เรื่อกันตรึม	จำนวน	9 คาบ
แผนการสอนที่ 4-5	เรื่อกศวีฬโทยสมันต์	จำนวน	6 คาบ
แผนการสอนที่ 6-8	เรื่อกกระโน้บตงตอง	จำนวน	9 คาบ
แผนการสอนที่ 9-10	เรื่อกอ้ายย	จำนวน	6 คาบ
แผนการสอนที่ 11-12	เรื่อกจับกรับ	จำนวน	6 คาบ
แผนการสอนที่ 13-14	เรื่อกมกก็วลจองไต	จำนวน	6 คาบ
แผนการสอนที่ 15-17	เรื่อกอันเร	จำนวน	9 คาบ
แผนการสอนที่ 18-19	เรื่อกตรุษ	จำนวน	6 คาบ
แผนการสอนที่ 20-21	เรื่อกแกลมอ	จำนวน	6 คาบ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนที่ 1

แผนการสอนนาฏศิลป์พื้นบ้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านชุดเรือกันตรึม

จำนวน 3 คาบ

สาระสำคัญ

เรือกันตรึมเป็นชุดการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้าน จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งจัดแสดงในโอกาสงานรื่นเริงต่าง ๆ ของชาวบ้าน

จุดประสงค์ปลายทาง

1. นักเรียนรู้ประวัติความเป็นมาของเรือกันตรึม
2. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อนาฏศิลป์พื้นบ้าน

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกประวัติความเป็นมาของเรือกันตรึมได้
2. บอกลักษณะของการแต่งกายได้
3. บอกโอกาสที่แสดงได้
4. บอกลักษณะของเครื่องดนตรีได้
5. บอกวิธีการแสดงเรือกันตรึมได้
6. บอกความรู้สึกจากการชมวีดิทัศน์เรื่องเรือกันตรึมได้

เนื้อหา

เรือกันตรึม

- ประวัติความเป็นมาของเรือกันตรึม กันตรึมเป็นเพลงพื้นบ้านของชาวอีสานใต้ที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาท้องถิ่น การแสดงเรือกันตรึมเป็นการคิดประดิษฐ์ทำรำขึ้นใหม่โดยใช้ทำนองเพลงกันตรึมบรรเลงประกอบ ผู้คิดประดิษฐ์ทำรำโดยกลุ่มศิลปินท้องถิ่น จังหวัดสุรินทร์ คือ นางแก่นจันทร์ นามวัฒน์ นางผ่องศรี ทองหล่อ และนางสุจินต์ ทองหล่อ

- ลักษณะการแต่งกาย จะนุ่งผ้าชิ้นพื้นเมือง เสื้อแขนกระบอก มีผ้าขาวม้ารัดอก

แล้วปล่อยชายลงมา

- โอกาสที่ใช้แสดง ใช้แสดงในโอกาสทั่ว ๆ ไป ที่เป็นงานมงคล
- วิธีการแสดง จะเป็นการรำประกอบเพลงพื้นบ้านซึ่งมีทั้งหมด 7 เพลง ดังนี้



1. เพลงอาลัยซาระยัง
2. เพลง เข็บ เข็บ
3. เพลงกัญญาเจก
4. เพลงอัญของสะแนนบ
5. เพลงมมัวต
6. เพลงอมตุก
7. เพลงม็องก็วลจองไต

กิจกรรมการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องการแสดงพื้นบ้านในจังหวัดสุรินทร์ ว่านักเรียนเคยชมหรือรู้จักการแสดงชุดใดบ้าง โดยให้นักเรียนออกมาเขียนบนกระดานดำ
2. ครูเปิดวีดิทัศน์การแสดงเรือกันตรึมให้นักเรียนชม แล้วอภิปรายร่วมกันถึงเรื่องต่อไปนี้

- ความรู้สึกจากการชมวีดิทัศน์
- สิ่งที่เกิดขึ้นได้จากการชมวีดิทัศน์

ขั้นสอน

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน โดยให้นักเรียนเล่นเกม "ร่าวกันตรึม" คือครูเปิดเทปเพลงกันตรึม แล้วให้นักเรียนร่าวงไปรอบ ๆ พร้อมกับหยิบฉลากที่ครูเตรียมไว้คนละ 1 ชิ้น เมื่อครูปิดเพลงให้นักเรียนเข้ากลุ่มตามสัญลักษณ์ที่เหมือนกัน
2. ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานกลุ่ม เลขานุการ และกรรมการ
3. ครูแจกใบงาน ใบความรู้ ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายตามหัวข้อดังนี้
 - ประวัติความเป็นมา
 - ลักษณะการแต่งกาย
 - โอกาสที่ใช้แสดง
 - ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมา เสนอผลการอภิปรายร่วมกันหน้าชั้น

ขั้นสรุป

ครูสรุปและอภิปรายร่วมกับนักเรียนถึงหัวข้อในข้อ 3 โดยให้นักเรียนตอบคำถาม และสรุปตามแผนภูมิสรุปแล้วจดลงในสมุด

สื่อการสอน

1. วีดิทัศน์
2. เกม "ร่ววงกันตรึม"
3. ใบงาน
4. ใบความรู้เกี่ยวกับ ประวัติความเป็นมา ลักษณะการแต่งกาย โอกาสที่ใช้

แสดง วิธีแสดง

5. แผนภูมิสรุป

การประเมินผล

1. ชักถามนักเรียนดังนี้
 - 1.1 ประวัติความเป็นมา
 - 1.2 ลักษณะการแต่งกาย
 - 1.3 โอกาสที่ใช้แสดง
 - 1.4 วิธีแสดง
 - 1.5 ความรู้สึกจากชมวีดิทัศน์

กิจกรรมต่อเนื่อง

ให้นักเรียนนำข้อสรุปไปอ่านบททวนอีกครั้งเพื่อเป็นความรู้ในการเรียนใน

ชั่วโมงต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนที่ 2

แผนการสอนนาฏศิลป์พื้นบ้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องเพลงประกอบการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านชุดเรือกันตรึม

จำนวน 3 คาบ

สาระสำคัญ

เพลงที่ใช้ประกอบการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้าน ชุดเรือกันตรึมใช้วงดนตรีกันตรึมพื้นบ้านบรรเลงประกอบ มีทั้งหมด 7 เพลง แต่ละเพลงมีจังหวะ ทำนอง และทำนองต่างกัน

จุดประสงค์ปลายทาง

1. มีทักษะในการฟังและการเคลื่อนไหวประกอบเพลงพื้นบ้าน
2. มีเจตคติที่ดีต่อเพลงพื้นบ้าน

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกลักษณะของเครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงประกอบการแสดงได้
2. บอกเสียงของเครื่องดนตรีที่ได้ยินได้
3. เปรียบเทียบจังหวะของแต่ละเพลงได้
4. คลอเสียงและทำจังหวะประกอบเพลงได้
5. เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะเพลงได้

เนื้อหา

- เครื่องดนตรีที่ใช้ จะใช้วงกันตรึมบรรเลงประกอบเพลงพื้นบ้าน โดยมีเครื่องดนตรี คือ ปี่อ้อ ซอกันตรึม ฉิ่ง ฉาบ และกลองกันตรึม
- เพลงประกอบการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านชุดเรือกันตรึม มี 7 เพลง คือ เพลง อ้ายยี่ซาระยัง เพลง เข็บ เข็บ เพลง กัญจัญเจก เพลง อัญซ่องสะเนงบ เพลง มมีวด เพลง อมตุก และ เพลง ม้องกัวลจองไต
- การคลอเสียงและทำจังหวะประกอบเพลง
- การเคลื่อนไหวร่างกาย แขน ขา ศีรษะ

กิจกรรมการสอน

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนฟังเพลงกันตรึม และอธิบายให้ฟังถึงประเภทของเพลงกันตรึมว่า ประกอบด้วยเพลงไหว้ครู เพลงโนชบวนแห่ และเพลงเบ็ดเตล็ด โดยใช้ เครื่องดนตรี

คือ ป๊อ ซอกันตรึม นิ่ง ฉาบ และกลองกันตรึม

2. ครูให้นักเรียนร่วมกันบอกชื่อเพลงพื้นบ้านในจังหวัดสุรินทร์ ตามประสบการณ์ เดิม แล้วให้ออกมาร้อง หรือแสดงหน้าชั้น

3. ครูติดภาพเครื่องดนตรี เช่น ป๊อ ซอกันตรึม นิ่ง ฉาบ และกลองกันตรึม บน กระดานดำแล้วให้นักเรียนนำบัตรคำชื่อเครื่องดนตรีมาติดให้ตรงกับภาพ และอธิบายให้นักเรียน ฟังว่า เครื่องดนตรีเหล่านี้ เป็นเครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงในวงกันตรึม

ขั้นสอน

1. ครูเปิดเทปเพลงกันตรึม และอธิบายให้ฟังถึงประเภทของ เพลงกันตรึม ว่า มีเพลงในพิธีไหว้ครู เพลงสำหรับชบวญแห่ และเพลงเบ็ดเตล็ดต่าง ๆ มีเครื่องดนตรี คือ ป๊อ ซอกันตรึม นิ่ง ฉาบ และกลองกันตรึม โดยนำรูปภาพเครื่องดนตรีมาให้นักเรียนดู

2. หลังจากฟังเพลงจบแล้วนักเรียนต้องตอบคำถามได้ ดังนี้

- เสียงของเครื่องดนตรีที่ได้ยิน
- ความแตกต่างของจังหวะและทำนองของแต่ละเพลง

3. ครูเปิดเทปเพลงกันตรึมให้นักเรียนฟังทีละเพลงแล้วสนทนาซักถามตามหัวข้อ ในข้อ 2 เมื่อนักเรียนตอบถูกต้องแล้ว ครูจึงเปิดเทปให้นักเรียนฟังอีกครั้ง

4. ให้นักเรียนฝึกทำจังหวะประกอบเพลง โดยครูคอยแนะนำการทำจังหวะที่ถูกต้อง ให้นักเรียน

5. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม โดยให้นักเรียนจับฉลากชื่อเพลง ใครได้ชื่อเพลง เดียวกันให้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน

6. ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันคิดท่าทางการเคลื่อนไหว โดยการใช้อวัยวะส่วนต่าง ๆ เช่น แขน มือ เท้า ศีรษะ ประกอบจังหวะเพลง

7. ให้แต่ละกลุ่มออกมาแสดงหน้าชั้นประกอบจังหวะเพลงที่ได้ระบุไว้ในฉลาก

ขั้นสรุป

1. ครูสรุปและแนะนำให้ทราบถึงวงดนตรีกันตรึม และให้นักเรียนนำบัตรคำ ชื่อ ภาพเครื่องดนตรีออกมาติดให้ตรงกับเครื่องดนตรีแต่ละชนิด

2. ครูสรุปและให้คำแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวร่างกายแต่ละเพลง ด้วยการสาธิตให้นักเรียนดูท่าทางที่ถูกต้อง

3. ครูเปิดเทปเพลงกันตรึมอีกครั้ง ให้นักเรียนลุกขึ้นทำท่าทางประกอบเพลงเอง พร้อมกันทุกคน

สื่อการสอน

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปเพลง เรือมกันตรึม
3. รูปภาพเครื่องดนตรี
4. บัตรคำชื่อภาพเครื่องดนตรี
5. เครื่องประกอบจังหวะ

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนดังนี้
 - 1.1 การร่วมกิจกรรมในการติดบัตรคำชื่อภาพเครื่องดนตรี
 - 1.2 การคลอเสียงและทำจังหวะประกอบเพลง
 - 1.3 การเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะเพลง
2. ชักถาม
 - 2.1 ความรู้สึกจากการฟังเพลง
 - 2.2 เสียงของเครื่องดนตรี
 - 2.3 ความแตกต่างของทำนองและจังหวะเพลง

กิจกรรมต่อเนื่อง

ให้นักเรียนทำท่าทางที่ฝึกในชั่วโมงไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะ และเป็นพื้นฐานในการเรียนชั่วโมงต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนที่ 3

แผนการสอนนาฏศิลป์พื้นบ้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านชุดเรือกันตรึม

จำนวน 3 คาบ

สาระสำคัญ

การรำเรือกันตรึมเป็นการแสดงพื้นบ้านของจังหวัดสุรินทร์ เพลงที่ใช้ประกอบการรำ มี 7 เพลง คือ เพลงอายัยซาระยัง เพลงเข็บ เข็บ เพลงกัญจัญเจก เพลงอัญซอง สะแนนบ เพลงมมีวัต เพลงอมตุ๊ก และเพลงม้องกิวลจองได

จุดประสงค์ปลายทาง

1. นักเรียนมีทักษะในการรำนาฏศิลป์พื้นบ้านได้
2. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อนาฏศิลป์พื้นบ้าน

จุดประสงค์นำทาง

1. นักเรียนสามารถรำเรือกันตรึมได้อย่างน้อย 3 เพลง
2. นักเรียนปฏิบัติตามการสาธิตของครูได้
3. ก้าวเท้าและทำมือให้สัมพันธ์กันตามจังหวะเพลงได้
4. ร่ายรำตามจังหวะเพลงได้อย่างสวยงาม
5. บอกประโยชน์จากการรำเรือกันตรึมได้

เนื้อหา

การรำเรือกันตรึม

1. เพลงที่ใช้ประกอบการรำมีทั้งหมด 7 เพลง คือ เพลงอายัยซาระยัง เพลงเข็บ เข็บ เพลงกัญจัญเจก เพลงอัญซองสะแนนบ เพลงมมีวัต เพลงอมตุ๊ก และเพลงม้องกิวลจองได

2. ลักษณะท่ารำประกอบเพลงทั้ง 7 เพลง ตามข้อ 1

- การก้าวเท้า
- การเคลื่อนไหวมือ
- การเอียงศีรษะ

(ลักษณะท่ารำ ดูเพิ่มเติมในภาคผนวก)

กิจกรรมการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูทบทวนความรู้เดิมโดยการเปิดเพลงกันตรึมให้นักเรียนฟัง ให้นักเรียนทำจังหวะประกอบเพลง 1 เพลง แล้วเปิดให้นักเรียนทำท่าทางประกอบเพลงตามที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้แล้ว สนทนา ชักถามถึงปัญหาของการปฏิบัติ

2. เปิดวีดิทัศน์การรำเรือกันตรึมให้นักเรียนชม แล้วสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับท่ารำที่นักเรียนสังเกตเห็นได้ว่ามีท่าอะไรบ้าง ให้นักเรียนปฏิบัติให้ดู

ขั้นสอน

1. ครูบอกชื่อเพลง พร้อมกับสาธิตการรำเรือกันตรึม ท่าที่ 1 ให้นักเรียนดู ให้นักเรียนปฏิบัติตามทีละชั้น เริ่มจากการก้าวเท้า การทำมือ การเคลื่อนไหวร่างกายส่วนต่าง ๆ เมื่อนักเรียนสามารถปฏิบัติตามครูได้แล้วจึงให้รำประกอบเพลง

2. ครูสาธิตการรำท่าที่ 2, 3, 4, 5, 6, 7 ตามขั้นตอนในข้อหนึ่งจนจบ แล้วชักถามปัญหาในการปฏิบัติ ครูช่วยแก้ไขให้นักเรียนที่มีปัญหาในการปฏิบัติ ด้วยการสาธิตให้ดูอีกครั้งอย่างใกล้ชิด

3. แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม แล้วให้แต่ละกลุ่มฝึกซ้อมร่วมกัน โดยครูคอยแนะนำอย่างใกล้ชิด

4. ครูเลือกกลุ่มที่สามารถรำได้ถูกต้องและสวยงามออกมาแสดงให้เพื่อน ๆ ดู

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงท่ารำที่ได้ปฏิบัติมาและชักถามนักเรียนถึงประโยชน์ที่ได้รับ

สื่อการสอน

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปเพลงเรือกันตรึม
3. เครื่องประกอบจังหวะ

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนดังนี้
 - 1.1 การรำเรือกันตรึม
 - 1.2 การก้าวเท้าและทำมือให้สัมพันธ์กัน
 - 1.3 การรำตามจังหวะเพลง

2. ชักถามถึง ประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติ

กิจกรรมต่อเนื่อง

ให้นักเรียนทำท่าทางการรำพร้อมกันตริมไปฝึกให้เกิดความชำนาญ เพื่อเป็น
พื้นฐานนำไปสู่การเรียนนาฏศิลป์ชุดอื่น ๆ



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนที่ 4

แผนการสอนนาฏศิลป์พื้นบ้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านชุดเรียมศรีผไทสมันต์

จำนวน 3 คาบ

สาระสำคัญ

เรียมศรีผไทสมันต์เป็นการแสดงพื้นบ้านของจังหวัดสุรินทร์ที่บ่งบอกถึงความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น มีประวัติความเป็นมาแสดงถึงท่าทางสื่อความหมายเกี่ยวกับอาชีพการทอผ้าไหม

จุดประสงค์ปลายทาง

1. นักเรียนรู้ประวัติความเป็นมาของเรียมศรีผไทสมันต์
2. มีทักษะในการฟังเพลงและการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง

จุดประสงค์นำทาง

1. แสดงความคิดเห็นจากการอภิปรายร่วมกันได้
2. ปฏิบัติตามชุดฝึกที่ครูกำหนดไว้ในแต่ละศูนย์กิจกรรมได้
3. บอกประวัติความเป็นมา การแต่งกาย โอกาสที่ใช้แสดง เครื่องดนตรี และวิธีแสดงเรียมศรีผไทสมันต์ได้
4. ทำจังหวะประกอบเพลงเรียมศรีผไทสมันต์ได้
5. เคลื่อนไหวมือและเท้าตามรูปภาพท่ารำที่ครูกำหนดได้

เนื้อหา

เรียมศรีผไทสมันต์

- ประวัติความเป็นมาของเรียมศรีผไทสมันต์ เป็นการรำที่นำเอาขั้นตอนการทอผ้าของชาวจังหวัดสุรินทร์มาคิดประดิษฐ์เป็นลีลาท่าทางต่าง ๆ โดยใช้เพลงพื้นบ้านประกอบการรำ เริ่มตั้งแต่ชาวบ้านออกไปเก็บใบหม่อน เลี้ยงไหม สาวไหมจนทอเป็นผืน ซึ่งผ้าไหมสุรินทร์เป็นผ้าที่ทอด้วยไหมเส้นเล็กและสวยงาม

- การแต่งกาย

- โอกาสที่ใช้แสดง ใช้แสดงในโอกาสงานรื่นเริง และงานมงคลต่าง ๆ
- เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงประกอบการแสดง คือ ปี่ ซอ กลอง ฉิ่ง ฉาบ
- การทำจังหวะประกอบเพลง ตบมือ หรือเคาะจังหวะตามแผนภูมิ - + - +

- + - +

- การเคลื่อนไหวร่างกาย

กิจกรรมการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงสิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดสุรินทร์ ให้นักเรียนออกมาเขียนบนกระดานดำ
2. ครูนำผ้าไหมมาให้ให้นักเรียนดู แล้วอภิปรายร่วมกันถึงขั้นตอนการทอผ้าไหม ตามที่นักเรียนเข้าใจ แล้วจึงให้นักเรียนดูภาพขั้นตอนการทอผ้าไหมจากท่าทางธรรมชาติ
3. ครูบอกให้นักเรียนทราบว่า ท่าทางธรรมชาติที่เห็นในรูป สามารถนำมาประดิษฐ์ให้เป็นท่าทางที่สวยงามได้

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งศูนย์กิจกรรมออกเป็น 3 ศูนย์ และแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม เพื่อให้เข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละศูนย์
2. ครูให้แต่ละกลุ่มเข้าประจำศูนย์กิจกรรม โดยให้ปฏิบัติตาม ใบคำสั่งและชุดการสอน ดังนี้
 - กลุ่มที่ 1 ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประวัติความเป็นมา การแต่งกาย โอกาสที่ใช้แสดง เครื่องดนตรี วิธีการแสดงของเรือมศรีผไทสมันต์
 - กลุ่มที่ 2 ให้นักเรียนร่วมกันฟังเพลงที่ใช้ประกอบการรำเรือมศรีผไทสมันต์ จากเครื่องบันทึกเสียงพร้อมทำจังหวะประกอบเพลง
 - กลุ่มที่ 3 ให้นักเรียนดูรูปภาพเกี่ยวกับการทอผ้าไหม และให้นักเรียนช่วยกันคิดท่ารำที่สวยงามจากภาพที่เห็น
3. หลังจากปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละศูนย์ครบตามเวลาที่กำหนดให้แล้ว ครูให้สัญญาณเปลี่ยนไปปฏิบัติศูนย์กิจกรรมต่อไป
4. ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวข้อที่จะนำมาเสนอด้วยการจับฉลาก

ขั้นสรุป

ครูสรุปโดยการให้นักเรียนตอบคำถามจากกิจกรรมที่นักเรียนร่วมกันปฏิบัติในแต่ละศูนย์

สื่อการสอน

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปเพลง เรือมศรีผไทสมันต์
3. ผ้าไหม
4. รูปภาพแสดงขั้นตอนการทอผ้าไหม
5. ชุดการสอน
6. ใบคำสั่ง
7. เครื่องประกอบจังหวะ

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนดังต่อไปนี้
 - 1.1 การแสดงความคิดเห็นจากการอภิปราย
 - 1.2 การปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละศูนย์
 - 1.3 การทำจังหวะประกอบเพลง
 - 1.4 การเคลื่อนไหวมือและเท้าตามรูปภาพ
2. ซักถาม
 - 2.1 ประวัติความเป็นมา การแต่งกาย โอกาสที่ใช้แสดง

กิจกรรมต่อเนื่อง

ครูแนะนำให้นักเรียนนำกิจกรรมที่ได้เรียนไปฝึกให้เกิดความชำนาญ เพื่อเป็นพื้นฐานนำไปสู่การเรียนต่อไป



แผนที่ 5

แผนการสอนนาฏศิลป์พื้นบ้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านชุดเรือบศรีฉวีไทม์

จำนวน 3 คาบ

สาระสำคัญ

เรือบศรีฉวีไทม์เป็นการแสดงพื้นบ้านของจังหวัดสุรินทร์ ที่แสดงท่าทางสื่อความหมายเกี่ยวกับอาชีพการทอผ้าไหม

จุดประสงค์ปลายทาง

1. นักเรียนมีทักษะในการรำ เรือบศรีฉวีไทม์
2. เกิดความชื่นชมและเห็นคุณค่าของนาฏศิลป์พื้นบ้าน

จุดประสงค์นำทาง

1. ปฏิบัติท่ารำตามการสาธิตของครูได้
2. เคลื่อนไหว มือ เท้า ศีรษะ ได้ถูกต้องตามจังหวะ
3. บอกความหมายของท่ารำแต่ละท่าได้
4. นำท่ารำไปแสดงเป็นกลุ่มได้
5. บอกประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนเรือบศรีฉวีไทม์ได้

เนื้อหา

เรือบศรีฉวีไทม์

- ลักษณะท่ารำเรือบศรีฉวีไทม์ จะเป็นการรำประกอบเพลงพื้นบ้านของจังหวัดสุรินทร์ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันทั้งท่ารำและจังหวะเพลง ท่ารำทั้งหมดจะมี 7 ท่า ดังนี้

- ท่าที่ 1 ท่าเดินออก
- ท่าที่ 2 ท่าปลุกต้นหม่อน
- ท่าที่ 3 ท่าเก็บใบหม่อน
- ท่าที่ 4 ท่าเลี้ยงไหม
- ท่าที่ 5 ท่าสาวไหม
- ท่าที่ 6 ท่าทอผ้า
- ท่าที่ 7 ท่าแสดงความชื่นชมผ้าไหม (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมที่ภาคผนวก)

- ความหมายของท่ารำเรือมศรีผไทสมันต์
- การเคลื่อนไหว มือ เท้า คีระชะ ตามจังหวะเพลง

กิจกรรมการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูทบทวนความรู้เดิมโดยการเปิดเทปเพลงเรือมศรีผไทสมันต์ให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนร่วมกันเคาะจังหวะประกอบเพลง
2. ครูนำรูปภาพการแสดงเรือมศรีผไทสมันต์ให้นักเรียนดู แล้วซักถามถึงลักษณะท่ารำว่าหมายถึงอะไร

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายลำดับขั้นการทอดผ้าไหม โดยให้นักเรียนดูรูปภาพประกอบการอธิบายที่ละภาพ พร้อมกับบอกความหมายของท่ารำแต่ละท่า
2. ครูสาธิตวิธีการจับกระดิ่ง และกระเชือก่อนสาธิตท่ารำ
3. ครูสาธิตท่ารำให้นักเรียนดูโดยเริ่มจาก การย่ำเท้า การก้าวเท้า การเอียงคีระชะ และการใช้ลำตัวให้นักเรียนดูอย่างช้า ๆ แล้วให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตามตามลำดับขั้นตอน
4. เมื่อนักเรียนปฏิบัติได้แล้วครูสาธิตการรำประกอบเพลงให้นักเรียนดู ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตามจนสามารถรำอย่างถูกต้องแล้วจึงเริ่มสาธิตท่าต่อไป
5. ครูสาธิตท่ารำที่ 2, 3, 4, 5, 6 ต่อ ตามลำดับ โดยใช้วิธีตามข้อ 3 และ 4
6. สันทนาซักถามถึงปัญหาในการปฏิบัติ แล้วแก้ไขให้นักเรียนเป็นรายบุคคล ถ้ายังปฏิบัติไม่ได้ ครูสาธิตให้นักเรียนดูอีกครั้ง
7. แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติร่วมกัน โดยมีครูคอยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด
8. ให้แต่ละกลุ่มออกมาแสดงท่ารำประกอบเพลงหน้าชั้น ส่วนกลุ่มที่เหลือให้ช่วยกันเคาะจังหวะประกอบเพลง

ขั้นสรุป

ครูสรุปโดยการให้นักเรียนตอบคำถามจากรูปภาพการรำ และการปฏิบัติจริงเกี่ยวกับ

- ลำดับขั้นตอนของท่ารำศรีฉวีไทม์มันต์
- ความหมายของท่ารำ
- ประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการเรียน

สื่อการสอน

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปเพลง เรือมศรีฉวีไทม์มันต์
3. รูปภาพการรำ เรือมศรีฉวีไทม์มันต์
4. เครื่องประกอบจังหวะ

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ดังนี้
 - 1.1 การปฏิบัติตามการสาธิตของครู
 - 1.2 การเคลื่อนไหว มือ เท้า และศีรษะ
 - 1.3 การปฏิบัติกรรรำร่วมกัน
2. ชักถาม
 - 2.1 ลำดับขั้นตอนของท่ารำ
 - 2.2 ความหมายของท่ารำ
 - 2.3 ประโยชน์ที่นักเรียนได้รับ

กิจกรรมต่อเนื่อง

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำท่ารำที่นักเรียนได้เรียนในชั่วโมง ไปฝึกนอกเวลาเพื่อให้เกิดความชำนาญยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนที่ 6

แผนการสอนนาฏศิลป์พื้นบ้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านชุดเรือมกระโปงโปงตอง

จำนวน 3 คาบ

สาระสำคัญ

เรือมกระโปงโปงตองเป็นการแสดงของจังหวัดสุรินทร์ ที่มีลีลาท่าทางอันเกิดจากการเลียนแบบตั๊กแตน ซึ่งใช้แสดงในโอกาสทั่ว ๆ ไป

จุดประสงค์ปลายทาง

1. นักเรียนรู้ประวัติความเป็นมาของเรือมกระโปงโปงตอง
2. เกิดเจตคติที่ดีต่อนาฏศิลป์พื้นบ้าน

จุดประสงค์นำทาง

1. เล่าประวัติความเป็นมาของเรือมกระโปงโปงตองได้
2. บอกลักษณะของการแต่งกายได้
3. บอกโอกาสที่แสดงได้
4. บอกวิธีการแสดงได้
5. บอกเครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงได้

เนื้อหา

เรือมกระโปงโปงตอง

- ประวัติความเป็นมา เรือมกระโปงโปงตอง เป็นการแสดงพื้นบ้านของชาว จังหวัดสุรินทร์เกิดจากจินตนาการของชาวบ้าน ในการคิดเลียนแบบท่าทางของตั๊กแตน จึงได้คิดประดิษฐ์ท่ารำขึ้นเพื่อความสนุกสนานและมีการถ่ายทอดสืบต่อกันมา

- การแต่งกาย จะแต่งชุดคล้ายตั๊กแตนดำขาว คือ ชุดสีเขียว มีปีก สวมหมวก หรือหน้ากากเป็นหัวตั๊กแตน

- โอกาสที่ใช้แสดง จะแสดงได้ทุกโอกาสที่มีลักษณะรื่นเริงสนุกสนาน

- เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดง คือ ปี่ ซอ กลอง ฉิ่ง ฉาบ

กิจกรรมการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูสนทนากับนักเรียนถึงเรื่องการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านในจังหวัดสุรินทร์

และให้นักเรียนดูวีดิทัศน์การแสดงชุด เรือมกระโน้บติงตองแล้วร่วมกันอภิปรายถึง

- ความคิดเห็นจากการชมวีดิทัศน์
- สิ่งที่น่าสนใจสังเกตได้จากการชมวีดิทัศน์

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนโดยใช้กิจกรรม "ครอบครัวตั้งแตง" โดยให้นักเรียนแต่ละคนหยิบผลลากที่มีรูปตั้งแตงแต่ละสี คนละ 1 ชิ้น ถ้าใครจับได้สีเดียวกันก็อยู่กลุ่มเดียวกัน
2. ให้นักเรียนแบ่งหน้าที่โดยการเลือก ประธานกลุ่ม รองประธาน และสมาชิก
3. ครูแจกใบคำสั่ง และใบความรู้ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายร่วมกันถึง
 - 3.1 ประวัติความเป็นมา
 - 3.2 การแต่งกาย
 - 3.3 โอกาสที่ใช้แสดง
 - 3.4 วิธีแสดง
4. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปและส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้น ทุกกลุ่ม

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงหัวข้อที่นักเรียนตอบนำมารายงานหน้าชั้น แล้วให้นักเรียนจดลงในสมุดจดงาน

สื่อการสอน

1. วีดิทัศน์การแสดงชุด เรือมกระโน้บติงตอง
2. กิจกรรมครอบครัวตั้งแตง
3. ใบคำสั่ง ใบความรู้ เกี่ยวกับเรือมกระโน้บติงตอง

การวัดผล

1. ซักถามนักเรียนดังนี้
 - 1.1 ประวัติความเป็นมา
 - 1.2 การแต่งกาย
 - 1.3 โอกาสที่ใช้แสดง
 - 1.4 วิธีแสดง

กิจกรรมต่อเนื่อง

ให้นักเรียนนำบทสรุปไปอ่านทบทวนอีกครั้งเพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนในชั่วโมง

ต่อไป

แผนที่ 7

แผนการสอนนาฏศิลป์พื้นบ้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องเพลงประกอบการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านชุดเรียมกระโน๊ตดังตอง

จำนวน 3 คาบ

สาระสำคัญ

การฟังเพลงประกอบการเรียมกระโน๊ตดังตอง จะเป็นพื้นฐานในการฝึกทักษะด้านจังหวะ และการเคลื่อนไหวประกอบเพลงที่ถูกต้องและสวยงาม

จุดประสงค์ปลายทาง

1. มีทักษะในการฟังและการเคลื่อนไหวประกอบเพลง เรียมกระโน๊ตดังตอง
2. มีความชื่นชมและเห็นคุณค่าของนาฏศิลป์พื้นบ้าน
3. มีเจตคติที่ดีต่อนาฏศิลป์พื้นบ้าน

จุดประสงค์เ้าทาง

1. บอกชื่อของเครื่องดนตรีที่ฟัง ได้
2. บอกลักษณะของวงดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงได้
3. ทำจังหวะประกอบเพลงได้ถูกต้อง
4. คลอเสียงตามทำนองเพลงได้
5. เคลื่อนไหวมือ เท้า ศีรษะ ประกอบเพลงได้

เนื้อหา เพลงประกอบการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้าน

- วงดนตรีที่ใช้บรรเลงประกอบการแสดงชุดเรียมกระโน๊ตดังตองเรียกว่า วงกระโน๊ต ประกอบด้วย ซอ ปี่ กลอง ฉิ่ง ฉาบ

- การทำจังหวะประกอบเพลง โดยการให้นักเรียนฝึกเคาะจังหวะ หรือตบมือ

- + - + - + (+ = เครื่องหมายตบจังหวะ)

- การคลอเสียงตามทำนองเพลง

- การเคลื่อนไหวมือ เท้า ศีรษะ ประกอบเพลง

กิจกรรมการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา การแต่งกาย โอกาสที่ใช้แสดงเรียมกระโน๊ตดังตอง ด้วยการซักถาม

2. ครูเปิดเทป เสียงของเครื่องดนตรีแต่ละชนิด เช่น ปี่ ซอ ฉิ่ง ฉาบ กลอง และแจกกระดาดที่มีรูปภาพเครื่องดนตรีแต่ละชนิดให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท ให้ตรงกับเสียงดนตรีที่ได้ยิน

ขั้นสอน

1. ครูนำแผ่นภาพเครื่องดนตรีที่นักเรียนกากบาทมาสนทนาร่วมกันว่า เป็นเครื่องดนตรีประเภทใด และมีเสียงอย่างไร

2. ครูแนะนำว่าเครื่องดนตรีที่นักเรียนรู้จักในข้อ 1 นำมาบรรเลงรวมกัน เป็นวงดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงชุด เรือมกระโน้ปติงตองพร้อมกับเปิดเทปเพลง เรือมกระโน้ปติงตองให้นักเรียนฟัง

3. สนทนาซักถามความคิดเห็นจากการฟังเพลง

4. ครูแจกเครื่องประกอบจังหวะให้นักเรียนแต่ละคน เปิดเทปเพลงอีกครั้ง ให้นักเรียนฟังและทำจังหวะประกอบเพลงโดยใช้เครื่องประกอบจังหวะที่แจกให้

5. สนทนาซักถามเกี่ยวกับจังหวะเพลงและปัญหาจากการปฏิบัติ แล้วจึงเปิดเพลงอีกครั้ง ให้นักเรียนฝึกการคลอเสียงตามทำนองเพลง ครูให้นักเรียนฝึกจนถูกต้อง โดยคอยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด

6. แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มทำท่าทางการเคลื่อนไหว มือ เท้า ศีรษะ ประกอบเพลง

7. ให้แต่ละกลุ่มออกมาแสดงหน้าชั้นตามลำดับ แล้วสลับเปลี่ยนกันปฏิบัติดังนี้

กลุ่มที่ 1 แสดงท่าทางการเคลื่อนไหว

กลุ่มที่ 2 ทำจังหวะประกอบเพลง

กลุ่มที่ 3 ทำเสียงของทำนองเพลง

ขั้นสรุป

ครูสรุปถึงการปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละกลุ่ม แล้วเปิดเทปเพลง เรือมกระโน้ปติงตอง ให้นักเรียนแสดงท่าทางประกอบเพลงร่วมกัน

สื่อการสอน

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปเพลง เรือมกระโน้ปติงตอง
3. รูปภาพเครื่องดนตรี
4. เครื่องประกอบจังหวะ

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนดังนี้
 - 1.1 การทำจังหวะประกอบเพลง
 - 1.2 การคลอเสียงตามทำนองเพลง
 - 1.3 การเคลื่อนไหวมือ เท้า ศีรษะ ประกอบเพลง
2. ซักถาม
 - 2.1 เสียงของเครื่องดนตรี
 - 2.2 ลักษณะของเครื่องดนตรี
 - 2.3 ความรู้สึกจากการฟังเพลง

กิจกรรมต่อเนื่อง

ให้นักเรียนทำท่าทางการเคลื่อนไหวมือ เท้า ศีรษะ ประกอบเพลง ไปฝึกให้เกิดความชำนาญ เพื่อเป็นพื้นฐานในการรำต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนที่ 8

แผนการสอนนาฏศิลป์พื้นบ้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านชุดเรือมกระโน้นปดิงตอง

จำนวน 3 คาบ

สาระสำคัญ

การรำเรือมกระโน้นปดิงตอง เป็นการแสดงพื้นบ้านของจังหวัดสุรินทร์ที่แสดงท่าทางเลียนแบบตักแตนทั้งลักษณะท่าทางและการแต่งกาย

จุดประสงค์ปลายทาง

1. นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการแสดงเป็นกลุ่ม
2. เกิดความชื่นชมในการปฏิบัติร่วมกัน

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกชื่อท่าทางที่ตนแสดงได้
2. ทำจังหวะเท้าได้ถูกต้อง
3. ก้าวเท้าและทำมือให้สัมพันธ์กับจังหวะได้
4. ปฏิบัติท่าทางจากรูปภาพและคำบรรยายได้
5. นำท่ารำไปแสดงเป็นกลุ่มได้
6. บอกประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนเรือมกระโน้นปดิงตองได้

เนื้อหา การรำกระโน้นปดิงตอง

- ลักษณะท่ารำเรือมกระโน้นปดิงตอง จะมี 2 ลักษณะ คือการรำอยู่กับที่ในขณะที่เพลงมีการร้องประกอบ และการรำ โดยเคลื่อนที่เมื่อดนตรีบรรเลง ท่าทางการรำจะเลียนแบบท่าทางของตักแตน เช่น การยืน การเดิน การเกี่ยวพาราลี เป็นต้น

- ลักษณะการก้าวเท้าตามจังหวะเพลง เท้าซ้ายย่อกับพื้น ใช้ปลายเท้าขวา ตีตสันเท้าออกด้านข้าง ทำสลับกันทั้ง 2 ข้าง ตามจังหวะเพลง

- ลักษณะการทำมือตามจังหวะเพลง จะกำมือหลวม ๆ หักข้อมือลงให้ปลายศอก อยู่เกือบชิดกัน

- ชื่อท่าทางที่แสดงออก เช่น การเดิน การกิน การเกี่ยวพาราลี เป็นต้น



กิจกรรมการสอน

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูเปิดเทปเพลงเรือบกระโน้บติงตองให้นักเรียนทบทวนการคลอเสียง และ ทำท่าทางการเคลื่อนไหว มือ เท้า ศีรษะ ประกอบจังหวะ
2. ร่วมกันอภิปรายถึงท่าทางการแสดงออก

ขั้นสอน

1. ครูนำภาพตัดกันติดบนกระดาษดำแล้วสนทนาถึงลักษณะโดยทั่วไป ท่าทาง ความคิดเห็นจากการดูภาพ
2. ให้นักเรียนลองฝึกปฏิบัติตามรูปที่เห็น ให้นักเรียนที่ทำท่าทางได้ถูกต้องออกมาปฏิบัติให้เพื่อนดูเป็นตัวอย่าง
3. ครูสาธิตท่าทางที่ถูกต้องให้นักเรียนดู โดยเริ่มจากการติดเท้าแบบตัดกัน ให้นักเรียนปฏิบัติตามจนทำได้ถูกต้อง
4. ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติด้วยตนเองจนเกิดความชำนาญ โดยครูคอยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด
5. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ชาย 1 กลุ่ม หญิง 1 กลุ่ม ครูกำหนดให้ผู้ชายเป็นตัวแทนตัวผู้ ผู้หญิงเป็นตัวแทนตัวเมีย ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกัน นำท่าทางที่ได้ฝึกปฏิบัติ ไปแสดงร่วมกันเป็นกลุ่ม
6. ให้แต่ละกลุ่มออกมาแสดงการรำเรือบกระโน้บติงตองตามที่ได้ฝึกซ้อมร่วมกัน

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปและอภิปรายเพิ่มเติมถึง
 - ความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการแสดงร่วมกัน
 - โอกาสที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
 - การรักษานาฏศิลป์พื้นบ้านชุด เรือบกระโน้บติงตอง

สื่อการสอน

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปเพลงเรือบกระโน้บติงตอง
3. รูปภาพท่ารำ เรือบกระโน้บติงตอง
4. เครื่องประกอบจังหวะ

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ดังนี้
 - 1.1 ใช้เท้าประกอบจังหวะ
 - 1.2 ก้าวเท้าและมือให้สัมพันธ์กัน
 - 1.3 การแสดงเป็นกลุ่ม
2. ซักถามนักเรียน ดังนี้
 - 2.1 ชื่อท่าทางที่แสดง
 - 2.2 ประโยชน์ที่ได้รับ

กิจกรรมต่อเนื่อง

ให้แต่ละกลุ่มไปฝึกซ้อม รวบรวมกระโปงปดิงตองให้เกิดความพร้อมเพรียงและสวยงาม

ยังชั้น



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนที่ ๑

แผนการสอนนาฏศิลป์พื้นบ้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านชุดเรือมอ้ายย

จำนวน 3 คาบ

สาระสำคัญ

เรือมอ้ายยเป็นการแสดงพื้นบ้านของชาวจังหวัดสุรินทร์ ที่มีการรำเกี่ยวพาราสีกันระหว่างชาย หญิง โดยอาศัยการร้องเพลงพื้นบ้านเป็นสื่อ

จุดประสงค์ปลายทาง

1. นักเรียนรู้ประวัติความเป็นมาของเรือมอ้ายย
2. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อนาฏศิลป์พื้นบ้าน

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกประวัติความเป็นมาของเรือมอ้ายยได้
2. บอกการแต่งกายได้
3. บอกโอกาสที่ใช้แสดงได้
4. บอกวิธีการแสดงได้
5. บอกความรู้สึกรจากการฟังเพลงได้
6. บอกเสียงของเครื่องดนตรีได้
7. เคลื่อนไหว มือ เท้า ศีรษะ ประกอบเพลง แบบอิสระได้

เนื้อหา เรือมอ้ายย

- ประวัติความเป็นมา เรือมอ้ายย เป็นการแสดงพื้นบ้านของจังหวัดสุรินทร์ ที่มีการรำประกอบเพลงพื้นบ้าน แสดงให้เห็นถึงการเกี่ยวพาราสีกันระหว่างชายหญิง
- การแต่งกาย แต่งกายแบบพื้นบ้าน
- โอกาสที่ใช้แสดง แสดงได้ทุกโอกาส
- การฟัง เพลงประกอบการแสดงเรือมอ้ายย
- การเคลื่อนไหว มือ เท้า ศีรษะ

กิจกรรมการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูเปิดเพลง เรือมอ้ายยให้นักเรียนฟัง แล้วร่วมกันสนทนาถึง
 - ความคิดเห็นจากการฟังเพลง
 - จังหวะและทำนองเพลง
 - เสียงของเครื่องดนตรีที่ได้ฟัง

ขั้นสอน

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม โดยการเล่นเกมนจับกลุ่ม ครูให้นักเรียนหยิบดอกไม้คนละ 1 ดอก ใครได้ดอกชนิดเดียวกันให้เข้ากลุ่มเดียวกัน แล้วให้ร่วมกันตั้งชื่อกลุ่มตามชื่อดอกไม้ที่ได้มา
2. ครูแจกใบคำสั่ง และใบความรู้ให้แก่นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายและตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง เกี่ยวกับ
 - ประวัติความเป็นมา
 - การแต่งกาย
 - โอกาสที่ใช้แสดง
 - วิธีการแสดง
3. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาสรุปผลการอภิปรายหน้าชั้น
4. ครูสรุปผลอีกครั้งพร้อมกับให้นักเรียนดูภาพการแต่งกายที่ถูกต้อง และเครื่องดนตรีแต่ละชนิด
5. เปิดเพลง เรือมอ้ายยให้นักเรียนฟัง ให้นักเรียนฝึกเคาะจังหวะ และคลอเสียงตามเพลงจนสามารถทำได้ดี
6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มคิดท่าทางประกอบเพลงโดยใช้ มือ เท้า ศีรษะ ให้สัมพันธ์กับทำนองและจังหวะ

ขั้นสรุป

1. ครูให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามจากแผนภูมิคำถาม และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงท่าทางประกอบเพลงที่คิดขึ้น หน้าชั้น

สื่อการสอน

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปเพลง เรือมอ้ายย

3. รูปภาพ การแต่งกาย เครื่องดนตรี
4. เครื่องประกอบจังหวะ
5. ไบคำสั่ง ไบความรู้
6. เกมจับกลุ่ม
7. แผนภูมิคำถาม

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมการเคลื่อนไหว มือ เท้า ศีรษะ ของนักเรียน
2. ชักถามเกี่ยวกับ
 - ประวัติดิ
 - การแต่งกาย
 - โอกาสที่ใช้แสดง
 - วิธีแสดง
 - เสียง เครื่องดนตรี

กิจกรรมต่อเนื่อง

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำท่าทางไปฝึกให้เกิดความชำนาญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนที่ 10แผนการสอนนาฏศิลป์พื้นบ้านชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านชุด เรือมอ้ายยจำนวน 3 คาบสาระสำคัญ

การรำเรือมอ้ายยเป็นการแสดงที่มีการร้องประกอบ คำร้อง แสดงให้เห็นถึง
การเกี่ยวพาราสี ของผู้แสดงระหว่าง ชาย หญิง

จุดประสงค์ปลายทาง

1. มีทักษะในการรำเรือมอ้ายย
2. เกิดความชื่นชมและเห็นคุณค่าของนาฏศิลป์พื้นบ้าน

จุดประสงค์นำทาง

1. ก้าวเท้า ตามจังหวะเพลงได้
2. ปฏิบัติตามการสาธิตท่ารำของครูได้
3. รำเรือมอ้ายยประกอบเพลงได้
4. บอกประโยชน์ที่ได้รับได้

เนื้อหา

การรำเรือมอ้ายย

- ท่ารำเรือมอ้ายย จะเป็นท่ารำอิสระ ไม่มีแบบแผนที่แน่นอน ขึ้นอยู่กับผู้แสดง
จะคิดท่ารำขึ้น โดยให้เข้ากับจังหวะเพลง

- ลักษณะการก้าวเท้าตามจังหวะเพลง
- ลักษณะการใช้มือประกอบจังหวะเพลง
- ประโยชน์ที่ได้รับ

กิจกรรมการสอนขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูทบทวนความรู้เดิมโดยการเปิดเพลงเรือมอ้ายย แล้วให้นักเรียนทำ
จังหวะประกอบเพลง
2. ครูนำภาพการแสดงเรือมอ้ายยให้นักเรียนดู ให้นักเรียนร่วมกันวิจารณ์ภาพ
ตามประสบการณ์ที่พบเห็น แล้วบอกนักเรียนว่า ภาพนี้เป็นการแสดงชุด เรือมอ้ายย

ขั้นสอน

1. ครูแนะนำให้นักเรียนทราบก่อนการสาธิตว่า เรือมอ้ายยเป็นการแสดงประกอบการร้อง คำร้องเป็นการเกี่ยวพาราสีระหว่างชาย หญิง ไม่มีทำราที่เป็นแบบแผน
2. ครูสาธิตการก้าวเท้าให้นักเรียนดูและให้นักเรียนปฏิบัติตาม เมื่อปฏิบัติได้แล้วครูเริ่มสาธิตการทำมือให้นักเรียนปฏิบัติตาม
3. ให้นักเรียนฝึกก้าวเท้าและทำมือให้สัมพันธ์กับจังหวะเพลง โดยครูคอยให้คำแนะนำ
4. ครูอธิบายต่อว่าการแสดงชุดนี้ จะเป็นการแสดงเกี่ยวพาราสีระหว่างชาย หญิง โดยร้องกลอนโต้ตอบกัน จากนั้นครูสาธิตท่าทางประกอบเพลง แล้วให้นักเรียนปฏิบัติตาม
5. ให้นักเรียนจับคู่เพื่อฝึกปฏิบัติ ครูคอยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด

ขั้นสรุป

1. ครูสนทนาซักถามถึงปัญหาในการปฏิบัติและให้นักเรียนบอกถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติ
2. ให้นักเรียนรำประกอบเพลงพร้อมกันอีกครั้ง

สื่อการสอน

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปเพลง เรือมอ้ายย
3. รูปภาพการแสดง เรือมอ้ายย
4. เครื่องประกอบจังหวะ เช่น กรับ ฉิ่ง

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนดังนี้
 - 1.1 การก้าวเท้าตามจังหวะเพลง
 - 1.2 การปฏิบัติตามการสาธิต
 - 1.3 การรำประกอบเพลง
 - 1.4 ความสนุกสนานในการเรียน
2. ซักถามถึงประโยชน์ที่ได้รับ

กิจกรรมต่อเนื่อง

ให้นักเรียนฝึกรำให้สวยงาม และถูกต้องเพื่อนำไปปฏิบัติในโอกาสต่าง ๆ ได้

แผนที่ 11

แผนการสอนนาฏศิลป์พื้นบ้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านชุดเรือมจับกรับ

จำนวน 3 คาบ

สาระสำคัญ

เรือมจับกรับเป็นการแสดงที่นำเอาไม้สั้นขนาดมือจับได้ 2 อัน มากระทบกันให้เกิดเสียงและทำท่าทางประกอบเพลง วงดนตรีที่ใช้ประกอบการบรรเลงเรียกว่าวงกันตรึม

จุดประสงค์ปลายทาง

1. นักเรียนรู้ประวัติความเป็นมาของเรือมจับกรับ
2. เกิดเจตคติที่ดีต่อนาฏศิลป์พื้นบ้าน

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกประวัติความเป็นมาของเรือมจับกรับได้
2. บอกลักษณะการแต่งกายได้
3. บอกโอกาสที่แสดงได้
4. บอกวิธีแสดงได้
5. บอกเสียงเครื่องดนตรีได้
6. ทำจังหวะและคลอเสียงประกอบเพลงได้

เนื้อหา เรือมจับกรับ

- ประวัติความเป็นมา เรือมจับกรับ แปลว่ารำกรับ เป็นการรำที่ใช้กรับเป็นอุปกรณ์ประกอบการแสดง โดยจะรำรำประกอบเสียงกรับที่กระทบกัน แสดงให้เห็นถึงความสนุกสนาน

- การแต่งกาย นุ่งโจงกระเบน สวมเสื้อคอกลมแขนสั้น มีผ้าขาวม้าคาดเอว
- โอกาสที่ใช้แสดง จะแสดงร่วมกับวงกันตรึม ซึ่งแสดงในงานรื่นเริงต่าง ๆ
- วิธีแสดง ผู้แสดงจะถือกรับทั้ง 2 มือ ช้างละคู่ แล้วขยับกรับรำรำประกอบเพลง รูปแบบการรำรำ ไม่มีท่ารำที่เป็นแบบแผน จะรำท่าใดก็ได้

- การฟังเพลงประกอบการแสดง
- เสียงของเครื่องดนตรี เช่น ปี่ ซอ กลอง ฉิ่ง ฉาบ
- การทำจังหวะและคลอเสียงประกอบเพลง

กิจกรรมการสอน

กิจกรรมลุ่มทเรียน

1. สนทนากับนักเรียนถึงการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านในจังหวัดสุรินทร์ว่านักเรียนรู้จัก หรือเคยชมการแสดงชุดใดบ้าง โดยให้นักเรียนนำบัตรคำ ชื่อการแสดงของจังหวัดสุรินทร์ติดบนกระดานดำ
2. ให้นักเรียนดูรูปภาพการแสดง เรือมจับกรับ แล้วร่วมกันอภิปรายถึงลักษณะต่าง ๆ ดังนี้
 - ความคิดเห็นจากการดูรูปภาพ
 - ลักษณะการแต่งกาย
 - ลักษณะการแสดง

ขั้นสอน

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม โดยการเล่นเกมนำเข้ากลุ่ม ครูให้นักเรียนหยิบฉลากเครื่องดนตรีแต่ละชนิด คนละ 1 ชิ้น แล้วให้นักเรียนเข้ากลุ่มตามลักษณะเครื่องดนตรีที่เหมือนกัน
2. ครูแจกใบคำสั่ง ใบความรู้ และอุปกรณ์ให้แต่ละศึกษาร่วมกันดังนี้
 - กลุ่มที่ 1 ให้ศึกษาร่วมกันถึง ประวัติความเป็นมา และโอกาสที่ใช้แสดง
 - กลุ่มที่ 2 ให้อ่านใบคำสั่งแล้วปฏิบัติการแต่งกายโดยใช้อุปกรณ์ที่ครูเตรียมให้
 - กลุ่มที่ 3 ให้ศึกษาเกี่ยวกับเครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดง เช่น กลอง
3. ให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการศึกษาหน้าชั้น ครูสรุปผลทั้ง 3 กลุ่ม
4. เปิดเพลงที่ใช้ประกอบเรือมจับกรับให้นักเรียนฟัง แล้วสนทนาถึงความรู้สึกจากการฟังเสียงของเครื่องดนตรีที่ได้ฟัง
5. ครูแนะนำให้นักเรียนฝึกการคลอเสียงและทำจังหวะประกอบเพลง จนนักเรียนสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง

ขั้นสรุป

ครูนำแผนภูมิสรุปติดบนกระดานดำ และซักถามนักเรียนตามหัวข้อที่เรียนมาในชั่วโมงแล้วให้นักเรียนจดลงในสมุด

สื่อการสอน

1. บัตรคำชื่อการแสดงนาฏศิลป์ในจังหวัดสุรินทร์
2. รูปภาพการแสดง เรือมจับกรับ
3. เกมจับกลุ่ม
4. ใบคำสั่ง ใบความรู้
5. อุปกรณ์ การแต่งกาย เช่น เสื้อ ผ้าถุง
6. เครื่องบันทึกเสียง
7. เทปเพลงเรือมจับกรับ
8. แผนภูมิสรุป

การวัดผล

1. สังเกต
 - 1.1 การทำจังหวะและคลอเสียงประกอบเพลง
2. ชักถาม
 - 2.1 ประวัติ
 - 2.2 การแต่งกาย
 - 2.3 โอกาสที่ใช้แสดง

กิจกรรมต่อเนื่อง

ให้นำผลสรุปที่จดลงในสมุดไปอ่านทบทวนอีกครั้ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนที่ 12

แผนการสอนนาฏศิลป์พื้นบ้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านชุดเรือมจับกรับ

จำนวน 3 คาบ

สาระสำคัญ

เรือมจับกรับเป็นการแสดงพื้นบ้านในจังหวัดสุรินทร์ ผู้แสดงจะใช้กรับเป็นอุปกรณ์ทำจังหวะและถือในขณะรำยาวา โดยมีวงดนตรีพื้นบ้านบรรเลงประกอบการแสดง

จุดประสงค์ปลายทาง

1. มีทักษะในการรำเรือมจับกรับ
2. เกิดความชื่นชมและเห็นคุณค่าของการปฏิบัติ

จุดประสงค์นำทาง

1. นักเรียนรำจับกรับได้ถูกต้อง
2. ชัยบกรับให้เกิดเสียงตามจังหวะเพลงได้
3. แสดงเรือมจับกรับเป็นกลุ่มได้อย่างสวยงาม
4. บอกประโยชน์ที่ได้รับได้
5. สนุกสนานเพลิดเพลินในการปฏิบัติ

เนื้อหา

การแสดงเรือมจับกรับ

- ลักษณะท่ารำเรือมจับกรับผู้รำจะถือกรับทั้งสองมือ ช้างละคู่ เมื่อดนตรีบรรเลงจะชัยบกรับตามจังหวะดนตรี แล้วย่อตัวรำยาวาตามจังหวะ ท่ารำจะขึ้นอยู่กับผู้แสดงว่าจะคิดท่าใดขึ้นมา ไม่มีแบบแผนแน่นอน

- การแสดงเป็นกลุ่ม
- ประโยชน์ที่ได้รับ

กิจกรรมการสอน

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ทบทวนความรู้เดิมโดยการเปิดเทปเพลงเรือมจับกรับให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนตบมือตามจังหวะเพลงพร้อมกัน และสนทนาถึงวิธีการแสดง
2. ร่วมกันอภิปรายถึงท่าทางการแสดงออก

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายถึงวิธีการแสดงประกอบรูปภาพการรำเรือมจับกรับ และนำไปให้นักเรียนรู้จักอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการแสดง คือ กรับ
2. ครูสาธิตวิธีจับกรับและชยับกรับให้เกิดเสียงให้นักเรียนดู
3. แจกกรับให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจนนักเรียนสามารถทำได้ดี
4. ครูสาธิตวิธีจับกรับและเคลื่อนไหวมือ ทำ คีระมะ ตามจังหวะเพลง แล้วให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ
5. ถ้ามถึงปัญหาในการปฏิบัติ แล้วครูแก้ไขเป็นรายบุคคล
6. เลือกนักเรียนที่สามารถทำได้ถูกต้องออกมาแสดงให้ดูเป็นแบบอย่าง
7. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่ม แล้วช่วยกันคิดทำรำเรือมจับกรับโดยอิสระให้เกิดความสวยงามและพร้อมเพรียง
8. ครูให้แต่ละกลุ่มออกมาแสดงประกอบเพลง ครูคอยสังเกตการปฏิบัติของนักเรียนแต่ละกลุ่มอย่างใกล้ชิด

ขั้นสรุป

1. ครูสรุปผลการปฏิบัติของแต่ละกลุ่มว่าปฏิบัติได้ดีหรือไม่
2. ให้นักเรียนชยับกรับประกอบจังหวะ เพลงพร้อมกันทุกคน
3. ให้นักเรียนทุกกลุ่มรำเรือมจับกรับประกอบเพลงพร้อมกันทุกกลุ่ม
4. ครูสนทนาซักถามถึงประโยชน์ที่ได้จากการปฏิบัติ

สื่อการสอน

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปเพลง เรือมจับกรับ
3. กรับ
4. รูปภาพการแสดง เรือมจับกรับ

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
 - 1.1 การรำจับกรับ
 - 1.2 การชยับกรับ
 - 1.3 การแสดงเป็นกลุ่ม
 - 1.4 ความสนุกสนานในการปฏิบัติ

2. ชักถาม

2.1 ประโยชน์ที่ได้รับ

กิจกรรมต่อเนื่อง

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มไปฝึกซ้อมการรำเรือมจับกรับให้เกิดความสวยงาม และ
ความพร้อมเพรียงยิ่งขึ้น



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนที่ 13

แผนการสอนนาฏศิลป์พื้นบ้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านชุดเรื่อมมงกัวลจองโต

จำนวน 3 คาบ

สาระสำคัญ

เรื่อมมงกัวลจองโตเป็นชุดการรำประกอบเพลงพื้นบ้านของจังหวัดสุรินทร์ซึ่งใช้แสดงในโอกาสบายศรีสู่ขวัญ

จุดประสงค์ปลายทาง

1. รู้ประวัติความเป็นมาของเรื่อมมงกัวลจองโต
2. มีทักษะในการฟังเพลงประกอบการแสดง

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกประวัติความเป็นมาของเรื่อมมงกัวลจองโตได้
2. บอกลักษณะการแต่งกายได้
3. บอกวิธีการแสดงได้ถูกต้อง
4. แสดงความคิดเห็นจากการฟังเพลงได้
5. คลอเสียงและทำจังหวะประกอบเพลงได้
6. บอกประโยชน์ที่ได้รับได้

เนื้อหา

- เรื่อมมงกัวลจองโต
- ประวัติความเป็นมา เรื่อมมงกัวลจองโต เป็นการรำประกอบพิธีบายศรีสู่ขวัญ ซึ่งเดิมเป็นการรำแบบชาวบ้าน ต่อมาได้มีการปรับทำรำให้เป็นรูปแบบขึ้น มีการร้องเพลง และมีดนตรีประกอบการแสดง
- ลักษณะการแต่งกาย นุ่งผ้าซิ่นยาวกรอมเท้า เสื้อแขนกระบอก มีผ้าสไบเฉียง พาดไหล่แล้วมัดชายรวมกันด้านซ้ายระดับเอว
- โอกาสที่ใช้แสดง แสดงในงานมงคล งานแสดงความชื่นชมยินดี
- วิธีแสดง
- การฟังเพลงประกอบการแสดง
- การคลอเสียงและทำจังหวะประกอบเพลง



- ประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติ

กิจกรรมการสอน

1. ครูเปิดเทปเพลง เรือมมังกิ้วลจองไตให้นักเรียนฟัง แล้วร่วมกันอภิปรายถึง
 - ความคิดเห็นจากการฟัง
 - จังหวะและทำนองเพลง
 - เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลง

ขั้นสอน

1. ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ในชั่วโมงนี้
2. นำภาพการแสดง เรือมมังกิ้วลจองไต ต่อบนกระดานดำ แล้วสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับรูปภาพ
3. ครูอธิบายถึงประวัติความเป็นมา การแต่งกาย วิธีแสดงให้นักเรียนตั้งใจฟัง พร้อมกับยกตัวอย่าง ลักษณะการแต่งกาย และเครื่องดนตรีให้นักเรียนดูจากรูปภาพ
4. หลังจากอธิบายแล้ว ครูซักถามนักเรียนเป็นรายบุคคลเกี่ยวกับเนื้อหาที่ได้อธิบายในข้อ 3.
5. เปิดเทปเพลงให้นักเรียนฟังและบอกว่าเป็นเพลงที่ใช้ประกอบการรำ เรือมมังกิ้วลจองไต ให้นักเรียนฟังอย่างตั้งใจพร้อมคลอเสียงและทำจังหวะประกอบเพลง
6. ให้นักเรียนฝึกการคิดทำท่าทางประกอบทำนองและจังหวะ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม แล้วให้แต่ละกลุ่มออกมาแสดงหน้าชั้น

ขั้นสรุป

ครูนำแผนภูมิสรุปติดบนกระดานดำ และซักถามนักเรียนตามหัวข้อที่เรียนมาในชั่วโมงแล้วให้นักเรียนจดลงในสมุด

สื่อการสอน

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปเพลง เรือมมังกิ้วลจองไต
3. รูปภาพการแสดง การแต่งกาย เครื่องดนตรี
4. เครื่องประกอบจังหวะ
5. แผนภูมิสรุป

วิธีวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมดังนี้
 - 1.1 การคลอเสียงและทำจังหวะประกอบเพลง
2. ซักถามเกี่ยวกับ
 - 2.1 ประวัติด
 - 2.2 ลักษณะการแต่งกาย
 - 2.3 วิธีการแสดง
 - 2.4 ความรู้จากการฟัง
 - 2.5 ประโยชน์ที่ได้รับ

กิจกรรมต่อเนื่อง

ให้นักเรียนทบทวนความรู้โดยการทำแบบทดสอบในสมุดจดงาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนที่ 14แผนการสอนนาฏศิลป์พื้นบ้านชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านชุดเรือมมังกวลงจองไตจำนวน 3 คาบสาระสำคัญ

เรือมมังกวลงจองไตเป็นการรำประกอบเพลงพื้นบ้านของชาวบ้านในจังหวัดสุรินทร์ที่รำประกอบเพลงพื้นบ้าน ให้แสดงในโอกาส ทำพิธี เรียกวัดหรือรับขวัญ

จุดประสงค์ปลายทาง

- นักเรียนมีทักษะในการรำเรือมมังกวลงจองไต
- เกิดความชื่นชมและรู้คุณค่าของนาฏศิลป์พื้นบ้าน

จุดประสงค์นำทาง

1. ก้าวเท้าตามจังหวะเพลงได้
2. ทำมือให้สัมพันธ์กับทำนองและจังหวะเพลงได้
3. รำเรือมมังกวลงจองไตได้อย่างสวยงาม
4. เกิดความสนุกสนานในการปฏิบัติ
5. บอกประโยชน์ที่ได้รับได้

เนื้อหา

การรำเรือมมังกวลงจองไต

- ลักษณะท่ารำเรือมมังกวลงจองไต จะเป็นท่ารำประกอบเพลงและดนตรีพื้นบ้านของชาวจังหวัดสุรินทร์ แสดงให้เห็นถึงความอ่อนช้อยสวยงาม

- ลักษณะการก้าวเท้าจะก้าวตามจังหวะเพลง
- การทำมือให้สัมพันธ์กับทำนองและจังหวะเพลง
- ประโยชน์ที่ได้รับ

กิจกรรมการสอนขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ทบทวนความรู้เดิมโดยการเปิดเทปเพลงเรือมมังกวลงจองไตให้นักเรียนฟังพร้อมให้ทำจังหวะประกอบเพลง

ขั้นสอน

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบก่อนการเรียน
2. นำรูปภาพทำรำเรือมมังกี่วลจองไตมาให้ให้นักเรียนดู 4-5 ภาพ แล้วให้นักเรียนวิจารณ์ภาพร่วมกัน
3. ให้นักเรียนออกมาทำท่าทางตามที่เห็นในรูปภาพ แล้วสรุปว่าท่าทางเหล่านี้เป็นท่ารำเรือมมังกี่วลจองไตที่นักเรียนจะได้เรียนต่อไป
4. ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบว่า การรำเรือมมังกี่วลจองไตจะมีท่ารำทั้งหมด 6 ท่า ครูเริ่มสาธิตการก้าวเท้าให้นักเรียนดูก่อนแล้วให้นักเรียนปฏิบัติตาม
5. สาธิตการรำเรือมมังกี่วลจองไตท่าที่ 1 ให้นักเรียนปฏิบัติตาม ครูคอยสังเกตการปฏิบัติในขณะที่นักเรียนปฏิบัติ ถ้าปฏิบัติไม่ได้ครูคอยแก้ไขเป็นรายบุคคล เมื่อสามารถปฏิบัติได้ ครูจึงเริ่มสาธิตท่าต่อไปจนครบ
6. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มฝึกปฏิบัติท่าต่าง ๆ ให้เกิดความชำนาญและสวยงาม
7. ให้แต่ละกลุ่มออกมาแสดงหน้าชั้นแล้วร่วมกันวิจารณ์ถึงการปฏิบัติร่วมกัน

ขั้นสรุป

ครูสรุปโดยชี้แจงข้อดีและข้อบกพร่องที่นักเรียนปฏิบัติและให้ช่วยกันบอกประโยชน์ที่นักเรียนได้รับ

สื่อการสอน

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปเพลงเรือมมังกี่วลจองไต
3. รูปภาพ ท่ารำเรือมมังกี่วลจองไต

การวัดผล

1. สังเกต
 - 1.1 การก้าวเท้าตามจังหวะเพลง
 - 1.2 การทำมือให้สัมพันธ์กับทำนองและจังหวะ
 - 1.3 การปฏิบัติการรำ
 - 1.4 ความสนุกสนานในการปฏิบัติ

2. ชักถาม

2.1 ประโยชน์ที่ได้รับ

กิจกรรมต่อเนื่อง

ให้นักเรียนฝึกการรำเรือมมังกวลงโตนอกเวลา โดยเน้นให้เกิดความสวยงาม
และพร้อมเพรียงกัน



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนที่ 15

แผนการสอนนาฏศิลป์พื้นบ้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านชุดเรือบมอันเร

จำนวน 3 คาบ

สาระสำคัญ

เรือบมอันเรเป็นชื่อชุดการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านที่นำเอาไม้มากระทบให้เกิดเป็นจังหวะประกอบการรำเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งในการแสดงศิลปะพื้นบ้านของจังหวัดสุรินทร์

จุดประสงค์ปลายทาง

1. นักเรียนรู้ประวัติความเป็นมาของเรือบมอันเร
2. มีเจตคติที่ดีต่อนาฏศิลป์พื้นบ้าน

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกประวัติความเป็นมาของเรือบมอันเรได้
2. นักเรียนฝึกการแต่งกายตามแบบ การแสดงเรือบมอันเรได้
3. บอกโอกาสที่ใช้แสดงได้
4. บอกชื่อเครื่องดนตรีได้ถูกต้อง
5. บอกวิธีแสดงเรือบมอันเรได้
6. บอกประโยชน์ที่ได้รับได้

เนื้อหา เรือบมอันเร

- ประวัติความเป็นมา เรือบมอันเร แปลว่ารำสาก หรือเต้นสาก เป็นการรำระหว่างชาย และ หญิง ที่มีสากตำข้าวเป็นอุปกรณ์ให้จังหวะในการแสดง แต่เดิมนิยมเล่นในวันหยุดสงกรานต์ ซึ่งเป็นวันหยุดพักผ่อนและเพื่อให้หนุ่มสาวได้มีโอกาสร่วมสนุกสนานด้วยการละเล่นที่เรียกว่า เรือบมอันเร ปัจจุบันนี้ใช้แสดงในโอกาสงานรื่นเริงทั่ว ๆ ไป

- การแต่งกาย

- โอกาสที่ใช้แสดง ใช้แสดงได้ทุกโอกาส
- เครื่องดนตรีประกอบ

- วิธีแสดง
- ประโยชน์ที่ได้รับ

กิจกรรมการสอน

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนออกมาเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการชม การแสดงพื้นบ้านในจังหวัดสุรินทร์หน้าชั้น
2. สันทนาถึงประโยชน์จากการชมการแสดงพื้นบ้านว่านักเรียนได้รับอะไรจากการชมแล้วครูยกตัวอย่างการแสดงพื้นบ้านให้นักเรียนดู ประมาณ 3-4 ชุด

ขั้นสอน

1. ครูชี้แจงก่อนสอนว่าในชั่วโมงนี้นักเรียนจะต้องเรียนนาฏศิลป์พื้นบ้านชุดเร็วอมอันเร ซึ่งต้องเรียนรู้ถึงประวัติความเป็นมา การแต่งกาย โอกาสที่ใช้แสดง
2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมในศูนย์กิจกรรมที่ครูกำหนดขึ้น โดยให้นักเรียนศึกษาจากใบคำสั่ง ใบความรู้ ดังนี้
 - กลุ่มที่ 1 ให้ศึกษาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา โอกาสแสดง วิธีแสดง
 - กลุ่มที่ 2 ให้ช่วยกันแต่งกายตามแบบการแสดง เร็วมอันเร
 - กลุ่มที่ 3 ให้ระบายสีรูปภาพเครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงประกอบเร็วอมอันเร
3. เมื่อปฏิบัติศูนย์ที่ 1 เสร็จครูให้สัญญาณเปลี่ยนกลุ่ม นักเรียนเปลี่ยนกลุ่มไปปฏิบัติกลุ่มต่อไป
4. ครูให้แต่ละกลุ่มออกมาสรุปเสนอผลการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละศูนย์ และร่วมกันอภิปรายถึงประโยชน์ที่ได้รับในการปฏิบัติ

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป ตามแผนภูมิสรุปตามหัวข้อต่อไปนี้
 - 1.1 ประวัติความเป็นมา
 - 1.2 การแต่งกาย
 - 1.3 โอกาสที่ใช้แสดง
 - 1.4 วิธีแสดง

สื่อการสอน

1. รูปภาพการแสดงพื้นบ้านของจังหวัดสุรินทร์
2. ใบคำสั่ง
3. ใบความรู้
4. ชุดเสื้อผ้าที่ใช้ในการแสดง
5. แผนภูมิสรุป

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมการนักเรียน
 - 1.1 ฝึกแต่งกายตามแบบการแสดง เร็วมั่นแรงแ
2. ซักถาม
 - 2.1 ประวัติความเป็นมา
 - 2.2 การแต่งกาย
 - 2.3 โอกาสที่แสดง
 - 2.4 วิธีแสดง

กิจกรรมต่อเนื่อง

ครูแนะนำให้นักเรียนนำบทสรุปไปอ่านทบทวน เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียน

ชั่วโมงต่อไป

แผนที่ 16

แผนการสอนนาฏศิลป์พื้นบ้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง เพลงประกอบการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านชุดเรือบมอันเร

จำนวน 3 คาบ

สาระสำคัญ

เพลงประกอบการแสดงชุดเรือบมอันเร มีจังหวะต่างกัน 4 จังหวะ และในแต่ละจังหวะมีท่ารำที่แตกต่างกันด้วย

จุดประสงค์ปลายทาง

1. มีทักษะในการฟังและเคลื่อนไหวประกอบเพลงเรือบมอันเร
2. เกิดเจตคติที่ดีต่อการฟัง เพลงพื้นบ้าน

จุดประสงค์นำทาง

1. แสดงความคิดเห็นจากฟังเพลงได้
2. บอกลีเสียงของ เครื่องดนตรีจากการฟังได้
3. บอกความแตกต่างของจังหวะเพลงแต่ละเพลงได้
4. ทำจังหวะตามแผนภูมิได้
5. คลอเสียงและทำจังหวะประกอบเพลงได้
6. เคลื่อนไหว มือ เท้า ศีรษะ ประกอบเพลงได้
7. บอกประโยชน์ที่ได้รับได้

เนื้อหา

การฟังเพลงประกอบการแสดงเรือบมอันเร

- การฟังเพลง จังหวะจิงมุย จังหวะจิงปี่ จังหวะมลปโดง จังหวะกัจปกา
- การคลอเสียงและทำจังหวะประกอบเพลง
- การเคลื่อนไหวมือ เท้า ศีรษะ ประกอบเพลง

กิจกรรมการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูเปิดเทปเพลงเรือบมอันเรให้นักเรียนฟัง 1 เทียบ แล้วร่วมกันอภิปรายถึง
 - 1.1 ความคิดเห็นจากการฟังเพลง
 - 1.2 ชนิดและประเภทของ เครื่องดนตรี

2. ครูตีตรูปรูปภาพของเครื่องดนตรีบนกระดาน แล้วให้นักเรียนบอกชื่อเครื่องดนตรีแต่ละชนิด โดยการนำบัตรคำไปติดได้ภาพ

ขั้นสอน

1. แจ้งให้นักเรียนทราบว่าในชั่วโมงนี้จะเป็นการฟังเพลงที่ใช้ประกอบการแสดงเรื่อมอันเร ให้นักเรียนฟังอย่างตั้งใจและตอบคำถามของครู
2. ครูเปิดเทปเพลงเรื่อมอันเร พร้อมบอกชื่อจังหวะที่นักเรียนฟังว่าเป็นจังหวะอะไร ให้นักเรียนฟังทีละจังหวะเพลง
3. สนทนากับนักเรียนถึง ความคิดเห็นจากการฟังเพลง และเปรียบเทียบความแตกต่างของทำนองและจังหวะเพลง
4. ครูตีตแผนภูมิจังหวะบนกระดานดำแล้วเคาะจังหวะตามแผนภูมิให้นักเรียนฟัง
5. ให้นักเรียนฝึกเคาะจังหวะตามแผนภูมิประกอบเพลง เมื่อนักเรียนปฏิบัติถูกต้องแล้วจึงให้ฝึกคลอเสียงตามทำนองเพลง
6. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้ร่วมกันคิดท่าทางการเคลื่อนไหว มือ เท้า ศีรษะ ประกอบเพลง
7. ให้นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ออกมาปฏิบัติหน้าชั้นโดยให้ปฏิบัติดังนี้
 - กลุ่มที่ 1 ทำท่าทางประกอบเพลง
 - กลุ่มที่ 2 ทำจังหวะประกอบเพลง

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงการปฏิบัติของแต่ละกลุ่มและให้นักเรียนทำท่าทางประกอบเพลงพร้อมกันทุกคน แล้วซักถามถึงประโยชน์ที่ได้รับเป็นรายบุคคล

สื่อการสอน

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปเพลง
3. เครื่องประกอบจังหวะ
4. รูปภาพเครื่องดนตรี

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมการของนักเรียน ดังนี้
 - 1.1 แสดงความคิดเห็นจากการฟัง
 - 1.2 การทำจังหวะตามแผนภูมิ
 - 1.3 การคลอเสียงและทำจังหวะประกอบเพลง
 - 1.4 การเคลื่อนไหวมือ เท้า ศีรษะ ประกอบเพลง
2. ซักถาม
 - 2.1 เสียงของเครื่องดนตรี
 - 2.2 ความแตกต่างของจังหวะแต่ละเพลง
 - 2.3 ประโยชน์ที่ได้รับ

กิจกรรมต่อเนื่อง

ให้นำท่าทางการเคลื่อนไหวไปฝึกปฏิบัติให้เข้าจังหวะเพลงเพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนชั่วโมงต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนที่ 17

แผนการสอนนาฏศิลป์พื้นบ้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านชุดเรือมอันเร

จำนวน 3 คาบ



สาระสำคัญ

เรือมอันเรเป็นการรำประกอบเพลงพื้นบ้านซึ่งมีจังหวะและท่ารำที่แตกต่างกัน

จุดประสงค์ปลายทาง

1. มีทักษะในการรำเรือมอันเรและสามารถปฏิบัติได้
2. เกิดความชื่นชมและเห็นคุณค่าของนาฏศิลป์พื้นบ้าน

จุดประสงค์นำทาง

1. สามารถรำเรือมอันเรได้อย่างน้อย 4 ท่า
2. ก้าวเท้าและทำมือให้สัมพันธ์ตามจังหวะเพลงได้
3. บอกประโยชน์ที่ได้รับได้

เนื้อหา

การรำเรือมอันเร

ลักษณะท่ารำ

1. ท่าออก
2. ท่าไหว้ครู
3. ท่ากัจปกา
4. ท่าจิงมุย
5. ท่ามลปโดง
6. ท่าจิงปี่
7. ท่าพลิกแพลง

(ดูรายละเอียดในภาคผนวก)

กิจกรรมการสอน

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำวีดิทัศน์การแสดง เรือมอันเร มาเปิดให้นักเรียนชม และสนทนากับ

นักเรียนถึง

- 1.1 ลักษณะการแสดง
- 1.2 ลักษณะท่าร่า
- 1.3 ความคิดเห็นที่มีต่อการแสดง

ขั้นสอน

1. ครูเปิดเพลงจังหวะจิงมูย จิงปี่ร่ จังหวะมลปโคง จังหวะกัจปกกา ให้นักเรียนฟังและให้นักเรียนบอกชื่อและจังหวะเพลง
2. ครูสาธิตการร่าในจังหวะจิงมูยให้นักเรียนดู โดยเริ่มจากการก้าวเท้าและการเอียง ศีรษะตามขั้นตอน ให้นักเรียนปฏิบัติเมื่อนักเรียนปฏิบัติได้แล้วจึงเริ่มสาธิตท่าต่อไป
3. ให้นักเรียนร่าประกอบเพลง โดยครูจับท่าและคอยแก้ไขการปฏิบัติให้ถูกต้อง
4. ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดความชำนาญและสวยงาม
5. ครูให้นักเรียนที่ร่าได้ถูกต้องและสวยงามออกมาร่าหน้าให้หน้าให้เพื่อนดูเป็นตัวอย่างแล้วให้ฝึกร่วมกันทั้งชั้น

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงท่าร่าที่นักเรียนปฏิบัติพร้อมกับบอกข้อดีและข้อบกพร่องในการปฏิบัติและเปิดวีดิทัศน์การแสดงเรียมอันเร่ให้นักเรียนดูอีกครั้ง

สื่อการสอน

1. วีดิทัศน์การแสดงเรียมอันเร่
2. เครื่องบันทึกเสียง
3. เทปเพลงเรียมอันเร่
4. เครื่องประกอบจังหวะ เช่น ไม้เคาะจังหวะ ฉิ่ง ฉาบ กรับ

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมการดังนี้
 - 1.1 ร่าเรียมอันเร่ได้อย่างน้อย 4 ท่า
 - 1.2 การก้าวเท้าและท่ามือสัมพันธ์ตามจังหวะเพลง

2. ชักถาม

- 2.1 ประโยชน์ที่ได้จากการปฏิบัติ

กิจกรรมต่อเนื่อง

ให้นักเรียนนำการร่าเรียมอันเร่ที่ปฏิบัติในช่วงไปฝึกนอกเวลาเรียน

แผนที่ 18แผนการสอนนาฏศิลป์พื้นบ้านชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านชุดเรือบตรุษจำนวน 3 คาบสาระสำคัญ

เรือบตรุษเป็นการรำตามแบบของชาวบ้านที่นิยมเล่นในวันสงกรานต์ในท้องถิ่น
จังหวัดสุรินทร์

จุดประสงค์ปลายทาง

1. บอกประวัติความเป็นมาของเรือบตรุษได้
2. มีเจตคติที่ดีต่อนาฏศิลป์พื้นบ้าน

จุดประสงค์นำทาง

1. รู้ประวัติความเป็นมาของเรือบตรุษได้
2. บอกลักษณะการแต่งกายได้
3. บอกโอกาสที่ใช้แสดงได้
4. บอกวิธีการแสดงได้
5. บอกความรู้สึกรจากการฟังเพลงได้
6. บอกเครื่องดนตรีที่ฟังได้
7. ทำจังหวะและคลอเสียงประกอบเพลงได้

เนื้อหาเรือบตรุษ

- ประวัติความเป็นมา เรือบตรุษเป็นประเพณีอย่างหนึ่งซึ่งมีในจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อ เป็นการทำบุญ ให้เกิดความเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง และคนในหมู่บ้าน
- การแต่งกาย จะแต่งกายแบบพื้นบ้าน
- โอกาสที่ใช้แสดง นิยมเล่นในวันสงกรานต์ ซึ่งถือเป็นวันขึ้นปีใหม่
- วิธีแสดง การเล่นเรือบตรุษ จะมีหัวหน้ากลอนเป็นผู้ร้องนำ และพาคณะเรือบตรุษ เดินไปตามบ้านเรือนในหมู่บ้าน ในระหว่างเดินจะมีการรำรำตามจังหวะเพลง
- เพลงประกอบการแสดงเรือบตรุษ จะเป็นเพลงกันตรึมที่มีจังหวะสนุกสนาน โดยมีเครื่องดนตรีบรรเลง คือ ซอ ปี่ ขลุ่ย ฉิ่ง ฉาบ กรับ โหม่ง

- การทำจังหวะและคลอเสียงประกอบเพลง

กิจกรรมการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูสนทนากับนักเรียนถึงประเพณีพื้นบ้าน ในจังหวัดสุรินทร์และยกตัวอย่างประเพณีสงกรานต์ซึ่งชาวบ้านปฏิบัติในจังหวัดสุรินทร์
2. ให้นักเรียนดูรูปภาพประเพณีสงกรานต์ของชาวบ้าน แล้วให้ร่วมกันวิจารณ์และแสดงความคิดเห็นร่วมกันถึง
 - 2.1 ลักษณะการปฏิบัติ
 - 2.2 การแต่งกาย
 - 2.3 ความคิดเห็นจากภาพ

ขั้นสอน

1. ครูแนะนำหลักการปฏิบัติในการฟังก่อนเปิดเพลง เรือมตรุษให้นักเรียนฟัง
2. สนทนาถึงความรู้สึกจากการฟังเพลง โดยซักถามนักเรียนเป็นรายบุคคล
3. ครูอธิบายถึงประวัติความเป็นมา โอกาสที่แสดงเครื่องดนตรีประกอบและการแต่งกายให้นักเรียนฟังพร้อมกับให้นักเรียนดูรูปภาพเครื่องดนตรี และการแต่งกายประกอบการอธิบาย
4. ให้นักเรียนดูแผนภูมิจังหวะและฝึกทำจังหวะตามแผนภูมิ
5. ครูเปิดเทปเพลงอีกครั้งให้นักเรียนทำจังหวะและคลอเสียงตามทำนองและจังหวะเพลงจนนักเรียนสามารถปฏิบัติได้
6. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้ฝึกทำท่าทางประกอบเพลงโดยอิสระ แล้วให้ออกมาแสดงหน้าชั้น

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปตามแผนภูมิสรุปแล้วจดลงในสมุดจดงาน

สื่อการสอน

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปเพลงเรือมตรุษ
3. แผนภูมิจังหวะ
4. รูปภาพ การแต่งกาย เครื่องดนตรี
5. แผนภูมิสรุป

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ดังนี้
 - 1.1 ทำจังหวะและคลอเสียงประกอบเพลงได้
2. ซักถามเกี่ยวกับ
 - 2.1 ประวัติความเป็นมา
 - 2.2 ลักษณะการแต่งกาย
 - 2.3 โอกาสที่ใช้แสดง
 - 2.4 วิธีการแสดง

กิจกรรมต่อเนื่อง

ครูแนะนำให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในโอกาสต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนที่ 19แผนการสอนนาฏศิลป์พื้นบ้านชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านชุดเรือบตรุษจำนวน 3 คาบสาระสำคัญ

การรำเรือบตรุษเป็นการฟ้อนรำตามแบบของชาวบ้านจังหวัดสุรินทร์ใช้เพลงพื้นบ้านบรรเลงประกอบการฟ้อน นิยมเล่นในวันสงกรานต์

จุดประสงค์ปลายทาง

1. มีทักษะในการรำเรือบตรุษ
2. เกิดความชื่นชมในการปฏิบัติ
3. มีความคิดริเริ่มและกล้าแสดงออก

จุดประสงค์นำทาง

1. ก้าวเท้าตามจังหวะเพลงได้
2. ทำมือรำรำให้สัมพันธ์กับเท้าและจังหวะได้
3. รำรำเรือบตรุษได้อย่างสวยงาม
4. แสดงบทบาทสมมติตามที่ครูกำหนดให้ได้
5. บอกประโยชน์ในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

เนื้อหา

การรำเรือบตรุษ

- ลักษณะท่ารำเรือบตรุษ จะเป็นท่ารำอิสระ แล้วแต่ผู้รำจะคิดท่าทางขึ้น

ประกอบทำนองและเพลงกันตรึม

- การแสดงบทบาทสมมติ
- ผลกระทบที่ได้รับจากการแสดงบทบาทสมมติ
- ประโยชน์ในการนำไปใช้

กิจกรรมการสอนขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูทบทวนความรู้เดิมโดยนำแผนภูมิสรุป จากชั่วโมงที่แล้ว มาให้นักเรียนอ่านร่วมกันแล้วซักถามเนื้อหาที่ได้เรียนไปแล้ว

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังถึงเรื่อมตรุษ โดยพูดถึงลักษณะการแสดงว่าเป็นการแสดงที่เกิดจากชาวบ้านไม่มีการกำหนดแบบแผนไว้เป็นมาตรฐาน
2. ให้นักเรียนดูภาพการแสดง เรื่อมตรุษ แล้ววิจารณ์ร่วมกันถึงการแสดงว่ามีลักษณะอย่างไร
3. เปิดเพลงให้นักเรียนฟังและให้คลอเสียงประกอบจังหวะ
4. ครูสาธิตท่ารำให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตาม
5. ครูแนะนำนักเรียนว่าเรื่อมตรุษสามารถรำโดยท่าทางแบบอิสระได้แล้วให้นักเรียนลองฝึกท่าทางให้คุณละ 1 ท่า
6. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม เพื่อให้แสดงบทบาทสมมติในการรำเรื่อมตรุษให้นักเรียนศึกษาจากใบคำสั่ง โดยกำหนดให้
 - กลุ่มที่ 1 แสดงเป็นชาวบ้านทั่วไป
 - กลุ่มที่ 2 แสดงเป็นชาวบ้านที่อยู่ในชบวนแห่
7. ให้นักเรียนออกมาแสดง โดยครูคอยเปิด-ปิด เทปเพลงให้และคอยให้คำแนะนำแก่นักเรียน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงผลที่ได้จากการแสดงบทบาทสมมติ และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

สื่อการสอน

1. แผนภูมิสรุป
2. รูปภาพการแสดง
3. เครื่องบันทึกเสียง
4. เทปเพลงเรื่อมตรุษ
5. บทบาทสมมติ
6. ใบคำสั่ง

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมดังนี้
 - 1.1 การก้าวเท้าตามจังหวะเพลง
 - 1.2 การทำมือรำรำให้สัมพันธ์กับเท้าและจังหวะ
 - 1.3 รำเร็วมาตรฐานได้อย่างสวยงาม
 - 1.4 การแสดงบทบาทสมมติ
2. ซักถาม
 - 2.1 ผลกระทบที่ได้รับ
 - 2.2 ประโยชน์ในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

กิจกรรมต่อเนื่อง

ให้นักเรียนนำการแสดง เรือมตรุษไปฝึกซ้อมเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนที่ 20

แผนการสอนนาฏศิลป์พื้นบ้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านชุดเรือบกลมอ

จำนวน 3 คาบ

สาระสำคัญ

เรือบกลมอเป็นการแสดงพื้นบ้านของชาวจังหวัดสุรินทร์ ที่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อเกี่ยวกับการรักษาอาการเจ็บป่วย

จุดประสงค์ปลายทาง

1. รู้ประวัติความเป็นมาของ เรือบกลมอ
2. มีทักษะในการฟังและการเคลื่อนไหวประกอบเพลง

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกประวัติความเป็นมาได้
2. บอกลักษณะการแต่งกายได้
3. บอกโอกาสที่ใช้แสดงได้
4. บอกชื่อเครื่องดนตรีจากการฟังได้
5. เคลื่อนไหว มือ เท้า ศีรษะ ประกอบเพลงได้
6. บอกประโยชน์ที่ได้รับได้

เนื้อหา เรือบกลมอ

- ประวัติความเป็นมา เรือบกลมอ เป็นพิธีกรรมในการรักษาคนป่วย โดยจะทำพิธีติดต่อกับภูติผีปีศาจ โดยวิธีติดต่ोजेरจา ผ่านคนทรง เพื่อให้ภูติผีปีศาจออกจากร่าง
- การแต่งกาย แต่งกายแบบพื้นบ้าน
- โอกาสที่ใช้แสดง คือ ใช้ในการรักษาคนไข้ และใช้ในโอกาสไหว้ครูประจำปี
- ดนตรีและเพลงที่ใช้ประกอบพิธี จะใช้วงกันตรึมบรรเลง
- เพลงประกอบการแสดง
- การเคลื่อนไหว มือ เท้า ศีรษะ
- ประโยชน์ที่ได้รับ

กิจกรรมการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำวีดิทัศน์การแสดงเรือบมเกมมาเปิดให้นักเรียนชม แล้วร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ

- ลักษณะการแสดง
- การแต่งกาย
- เครื่องดนตรี

ขั้นสอน

1. ครูเล่าประวัติความเป็นมา โอกาสที่ใช้แสดง วิธีการแสดง เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบให้นักเรียนฟัง

2. ให้นักเรียนดูรูปภาพการแสดง การแต่งกาย และเครื่องดนตรีแต่ละชนิด

3. ครูนำเครื่องดนตรี เช่น ซอ กลอง ฉิ่ง ฉาบ ปี่ ที่เป็นของจริง มาให้นักเรียนดูพร้อมกับสาธิตให้นักเรียนดูว่ามีเสียงอย่างไร และอธิบายว่าเครื่องดนตรีนี้ใช้บรรเลงประกอบการแสดง

4. ครูเปิดเทปเพลงเรือบมอให้นักเรียนฟัง และซักถามนักเรียน ดังนี้

- ทำนองเพลง
- จังหวะเพลง
- เสียงเครื่องดนตรีที่ได้ฟัง

5. ให้นักเรียนฝึกเคาะจังหวะตามเพลงจนถูกต้อง แล้วจึงให้ฝึกทำท่าทางประกอบเพลง โดยครูคอยให้คำแนะนำในการฝึกอย่างใกล้ชิด

6. ให้นักเรียนในชั้นเรียนปฏิบัติตาม โดยมีครูคอยให้คำแนะนำ

ขั้นสรุป ครูสรุปโดยการซักถามนักเรียนถึงเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. ประวัติความเป็นมา
2. การแต่งกาย
3. วิธีแสดง
4. โอกาสที่ใช้แสดง
5. เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดง
6. ประโยชน์ที่ได้รับ

สื่อการสอน

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปเพลง เรือมแกมมอ
3. รูปภาพการแสดง การแต่งกาย
4. เครื่องประกอบจังหวะ

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ดังนี้
 - 1.1 การเคลื่อนไหว มือ เท้า ศีรษะ ตามจังหวะเพลง
2. ซักถามนักเรียนเกี่ยวกับ
 - 2.1 ประวัติความเป็นมา
 - 2.2 การแต่งกาย
 - 2.3 โอกาสที่ใช้แสดง
 - 2.4 เครื่องดนตรี
 - 2.5 ประโยชน์ที่ได้รับ

กิจกรรมต่อเนื่อง

ให้นักเรียนฝึกการทำจังหวะประกอบเพลงให้เกิดทักษะ และความชำนาญ เพื่อ
เป็นพื้นฐานในการรำต่อไป

แผนที่ 21

แผนการสอนนาฏศิลป์พื้นบ้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านชุดเรือบมกลมมอ

จำนวน 3 คาบ

สาระสำคัญ

เรือบมกลมมอเป็นการแสดงพื้นบ้านของชาวจังหวัดสุรินทร์ ที่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อเกี่ยวกับการรักษาอาการเจ็บป่วย

จุดประสงค์ปลายทาง

1. นักเรียนเกิดทักษะในการปฏิบัติการรำเรือบมกลมมอ
2. นักเรียนเกิดความชื่นชมและเห็นคุณค่าของนาฏศิลป์พื้นบ้าน

จุดประสงค์นำทาง

1. ก้าวเท้าตามจังหวะเพลงได้ถูกต้อง
2. ใช้มือรำให้สัมพันธ์กับเท้า และจังหวะเพลงได้
3. บอกประโยชน์ที่ได้รับได้

เนื้อหา

การรำเรือบมกลมมอ

- ลักษณะท่า
- ลักษณะการก้าวเท้า
- ประโยชน์ที่นักเรียนได้รับ

กิจกรรมการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูทบทวนโดยการเปิดเทปเพลงเรือบมกลมมอให้นักเรียนฟัง 1 เทียบ แล้วซักถามนักเรียนเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา วิธีการแสดง โอกาสที่แสดง การแต่งกาย และเครื่องดนตรีที่ใช้

ขั้นสอน

1. ครูสาธิตท่ารำ เรือบมกลมมอให้นักเรียนดู โดยเริ่มจาก การก้าวเท้า การทำมือ การเอียงศีรษะ ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตามทีละขั้นจนสามารถปฏิบัติได้

2. ครูสาธิตการรำประกอบเพลงให้นักเรียนดู และให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตามจนสามารถปฏิบัติได้ แล้วจึงเริ่มสาธิตทำรำต่อไป โดยใช้วิธีสอนเดียวกันกับข้อ 1 และข้อ 2

3. ครูซักถามถึงปัญหาในการปฏิบัติ และแก่นักเรียนเป็นรายบุคคล

4. แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มฝึกทำร่วมกัน

5. ให้แต่ละกลุ่มออกมาแสดงการรำประกอบเพลงหน้าชั้น พร้อมกับร่วมกันตอบปัญหาในเรื่องต่อไปนี้

- ความคิดเห็นจากการปฏิบัติร่วมกัน

- ประโยชน์ที่ได้รับจากการรำ

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป โดยให้นักเรียนปฏิบัติรำร่วมกันทุกคน และครูนำแผนภูมิสรุปมาให้ นักเรียนอ่านพร้อมกัน แล้วจดลงในสมุดจดงาน

สื่อการสอน

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปเพลง เรือมแกลมอ
3. รูปภาพการแสดง
4. เครื่องประกอบจังหวะ

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ดังนี้
 - 1.1 การก้าวเท้าตามจังหวะเพลง
 - 1.2 การรำประกอบเพลง
 - 1.3 การตอบคำถาม

กิจกรรมต่อเนื่อง

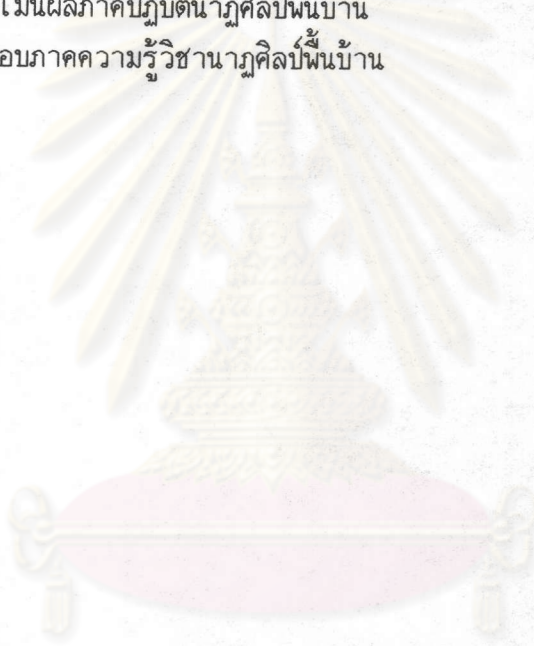
ครูแนะนำให้นักเรียนนำข้อสรุปไปอ่านทบทวนอีกครั้ง และฝึกการรำเรือมแกลมอให้เกิดความสวยงาม และความชำนาญ

ภาคผนวก ค.

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับนาฏศิลป์พื้นบ้านจังหวัดสุรินทร์
2. แบบสังเกตเทคนิคการสอนนาฏศิลป์พื้นบ้านจังหวัดสุรินทร์
3. แบบสังเกตทำรำนาฏศิลป์พื้นบ้านจังหวัดสุรินทร์
4. แบบประเมินผลภาคปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้าน
5. แบบทดสอบภาคความรู้วิชานาฏศิลป์พื้นบ้าน



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์

ผู้ให้ข้อมูลด้านนาฏศิลป์ที่บ้านจังหวัดสุรินทร์

วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์.....เริ่มเวลา.....ถึง.....
สถานที่.....

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ.....นามสกุล.....
2. เพศ
 - () ชาย
 - () หญิง
3. อายุ
 - () 30-40 ปี
 - () 41-50 ปี
 - () 51 ปีขึ้นไป
4. อาชีพ
 - () รับราชการ
 - () รับจ้าง
 - () ค้าขาย
 - () เกษตรกร
 - () อื่น ๆ ระบุ.....
5. วุฒิทางการศึกษา
 - () ต่ำกว่าปริญญาตรี
 - () ปริญญาตรี
 - () สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับนาฏศิลป์พื้นบ้าน

รายละเอียด	บันทึกเพิ่มเติมของผู้สัมภาษณ์
1. ท่านมีประสบการณ์ด้านนาฏศิลป์พื้นบ้านมาเป็นเวลากี่ปี <input type="checkbox"/> 2-4 ปี <input type="checkbox"/> 5-9 ปี <input type="checkbox"/> มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	
2. นาฏศิลป์พื้นบ้านที่รู้จักและปฏิบัติได้มีกี่ชุด <input type="checkbox"/> 4-6 ชุด <input type="checkbox"/> 7-10 ชุด <input type="checkbox"/> มากกว่า 10 ชุด	
3. ท่านได้รับการถ่ายทอดนาฏศิลป์พื้นบ้านจากใคร <input type="checkbox"/> ได้บรรพบุรุษถ่ายทอดสืบต่อกันมา <input type="checkbox"/> ได้จากการเข้ารับการอบรม <input type="checkbox"/> เป็นผู้คิดประดิษฐ์นาฏศิลป์พื้นบ้านขึ้นมาเอง	
4. ท่านได้รับการถ่ายทอดนาฏศิลป์พื้นบ้านโดยวิธีใด <input type="checkbox"/> การบอกเล่าจดจำ <input type="checkbox"/> การปฏิบัติตามแบบ <input type="checkbox"/> การบันทึกแล้วนำมาปฏิบัติ	
5. ในกรณีที่ท่านเป็นผู้ถ่ายทอดนาฏศิลป์พื้นบ้านด้วยตนเอง ท่านใช้วิธีการใดมากที่สุด <input type="checkbox"/> บอกเล่าให้จดจำและบันทึก <input type="checkbox"/> แสดงให้ดูและให้ปฏิบัติตาม <input type="checkbox"/> ใช้สื่ออื่น ๆ เช่น รูปภาพ	

รายละเอียด	บันทึกเพิ่มเติมของผู้สัมภาษณ์
<p>6. ท่านใช้สถานที่ใดเป็นสถานที่ถ่ายทอผลงานศิลปะที่บ้าน</p> <p>() บ้าน</p> <p>() วัด</p> <p>() โรงเรียน</p> <p>7. บุคคลที่ได้รับการถ่ายทอผลงานศิลปะที่บ้านจากท่านคือใคร</p> <p>() นักเรียน</p> <p>() นักศึกษา</p> <p>() ชาวบ้าน</p> <p>8. สถานที่ ที่ทำการเผยแพร่ผลงานศิลปะที่บ้านคือที่ใด</p> <p>() ในหมู่บ้าน</p> <p>() ในจังหวัด</p> <p>() ต่างจังหวัด</p> <p>9. สิ่งที่เป็นแรงบันดาลใจให้ท่านคิดประดิษฐ์ผลงานศิลปะที่บ้านขึ้นมา เนื่องจากสาเหตุใด</p> <p>() ความเชื่อตามประเพณี พิธีกรรม</p> <p>() เลียนแบบธรรมชาติ</p> <p>() เลียนแบบการทำมาหากิน</p> <p>10. สิ่งที่ทำให้ท่านภาคภูมิใจในฐานะที่เป็นบุคคลที่ช่วยอนุรักษ์และเผยแพร่ผลงานศิลปะที่บ้าน คือ</p> <p>() ได้รับยกย่องให้เป็นศิลปินแห่งชาติ</p> <p>() ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้เฝ้าทางวัฒนธรรม</p> <p>() ได้รับเชิญให้เป็นวิทยากรในการถ่ายทอผลงานศิลปะที่บ้าน</p>	

รายละเอียด	บันทึกเพิ่มเติมของผู้สัมภาษณ์
11. นามศิลปินที่บ้านที่ท่านคิดประดิษฐ์หรือปฏิบัติได้คือ	
12. นามศิลปินที่บ้านที่ประดิษฐ์ขึ้นมีประวัติความเป็นมาอย่างไร	
13. โอกาสที่ใช้แสดงคือ	
14. มีวิธีการแสดงอย่างไร	
15. สถานที่ที่ใช้แสดง	
16. การแต่งกาย	

รายละเอียด	บันทึกเพิ่มเติมของผู้สัมภาษณ์
17. เครื่องดนตรี	



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสังเกต

แบบสังเกต มีทั้งหมด 2 ชุด คือ

1. แบบสังเกตเทคนิคการสอนนาฏศิลป์พื้นบ้าน
2. แบบสังเกตท่าร่ายของนาฏศิลป์พื้นบ้าน

แบบบันทึกการสังเกต เทคนิคการสอนนาฏศิลป์พื้นบ้าน

บันทึกวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....ถึง.....

ชื่อผู้ให้ข้อมูล.....

ชื่อนาฏศิลป์พื้นบ้าน.....

สถานที่ศึกษา.....

พฤติกรรมที่ครูแสดงออก	มี	ไม่มี
ด้านการเตรียมการสอน		
1. มีกำหนดการสอน หรือแผนการสอนโดยกำหนดขอบข่าย เนื้อหา ที่จะสอน.....
2. มีการนัดเวลา สถานที่ ในการสอนทุกครั้ง.....
3. จัดเตรียมสถานที่ที่จะสอนอย่างเหมาะสม.....
4. จัดเตรียมอุปกรณ์การสอนอย่างเหมาะสม.....
ด้านการดำเนินการสอน		
1. หุตคุยเรื่องทั่ว ๆ ไป ชักถามแล้วโยงเข้าสู่เรื่องที่จะเรียน.....
2. เล่าเรื่องหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ
3. ใช้สื่อการสอน เช่น รูปภาพ ของจริง ของจำลองในการนำเข้าสู่บทเรียน.....
4. สอนโดยนำประสบการณ์ในชีวิตจริงมาประกอบการสอน.....

พฤติกรรมที่ครูแสดงออก	มี	ไม่มี
5. สอนโดยใช้วิธีสาธิตให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม.....
6. อธิบายท่ารำประกอบการสาธิต.....
7. ต่อท่ารำ หรือให้ผู้เรียนรำโดยใช้การบรรเลงดนตรีประกอบการรำ.....
8. ต่อท่ารำ หรือให้ผู้เรียนรำโดยใช้เครื่องบันทึกเสียง.....
9. นำวิธีสอนอื่น ๆ มาประกอบการสอน
10. นำอุปกรณ์การแสดงที่เป็นวัสดุของจริงหรือของจำลองมาใช้ประกอบการฝึกหัด.....
11. สอนโดยเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติตามท่าทางตามธรรมชาติ.....
12. ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติด้วยตนเองและช่วยแก้ไขข้อบกพร่องให้ผู้เรียนที่ยังปฏิบัติไม่ถูกต้อง.....
13. จดและบันทึกเรื่องที่เรียนเป็นลายลักษณ์อักษร.....
ด้านการใช้สื่อและอุปกรณ์		
1. นำสื่อที่มีในท้องถิ่นมาประกอบการสอน.....
2. ใช้โสตทัศนศึกษา เพื่อช่วยในการสอน เช่น สไลด์ วีดิทัศน์ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ.....
3. ใช้สื่อที่เป็นของจริง เช่น การบรรเลงดนตรีประกอบการรำ แทนเครื่องบันทึกเสียง เครื่องดนตรีจริง.....
4. ใช้เครื่องบันทึกเสียง และเทปเพลงแทนการบรรเลงดนตรีขณะที่สอน.....
ด้านการวัดและประเมินผล		
1. มีการซักถามผู้เรียนขณะที่เรียน.....
2. มีการทดสอบผู้เรียนด้านเนื้อหา.....
3. มีการทดสอบนักเรียนเป็นรายบุคคล.....
4. มีการทดสอบนักเรียนเป็นกลุ่ม.....
5. วัดและประเมินผลการเรียนด้วยการสังเกต.....

แบบทดสอบ

ภาคความรู้วิชานาฏศิลป์พื้นบ้าน

คำชี้แจง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การสอนนาฏศิลป์พื้นบ้าน เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก โดยยึดเพลงที่ได้จากการคัดเลือกมาเป็นเกณฑ์ในการกำหนดเนื้อหา มีทั้งหมด 9 เพลง ให้คะแนนสำหรับข้อที่ตอบถูก 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดให้ 0 คะแนน ให้นักเรียนเลือกตอบข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อละ 1 คำตอบ

นาฏศิลป์พื้นบ้าน เรื่อง เรือมกันตรึม

1. เรือมกันตรึมเป็นการแสดงที่นิยมเล่นกันในแถบจังหวัดใด
 - ก. สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี
 - ข. สุรินทร์ บุรีรัมย์ นครราชสีมา
 - ค. บุรีรัมย์ นครราชสีมา ศรีสะเกษ
 - ง. ศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์
2. เพลงที่ใช้ประกอบการรำเรือมกันตรึมมีทั้งหมดกี่เพลง
 - ก. 4 เพลง
 - ข. 5 เพลง
 - ค. 6 เพลง
 - ง. 7 เพลง
3. ข้อใดคือลักษณะของเรือมกันตรึม
 - ก. เป็นการแสดงที่ประกอบด้วยชาย หญิง
 - ข. เป็นการแสดงที่เน้นการร้องเป็นสำคัญ
 - ค. เป็นการแสดงที่ฟ้อนรำตามจังหวะกลองกันตรึม
 - ง. เป็นการแสดงการฟ้อนรำประกอบเพลงพื้นบ้านที่มีจังหวะแตกต่างกัน

4. ทำรำเพลง เข็ม เข็ม มีความหมายตรงกับข้อใด
- ร่วมมะพร้าว
 - เชิญชวน
 - ชาเดียว
 - สองขา
5. ผู้แสดงเรือกันตรึมควรแต่งกายอย่างไร
- นุ่งโจงกระเบน สวมเสื้อแขนกระบอก
 - นุ่งโจงกระเบน สวมเสื้อคอกระเช้า
 - นุ่งผ้าถุง สวมเสื้อแขนกระบอก
 - นุ่งผ้าถุง ห่มสไบเฉียง
6. ข้อใดที่ไม่ใช่เพลงที่ใช้บรรเลงประกอบการรำเรือกันตรึม
- เพลงอมตูก
 - เพลงเข็ม เข็ม
 - เพลงกัญญแจก
 - เพลงมลปโดง
7. วงดนตรีพื้นบ้านที่รู้จักกันโดยทั่วไปในจังหวัดสุรินทร์เรียกว่าอะไร
- วงโปงลาง
 - วงเครื่องสาย
 - วงปี่พาทย์
 - วงกันตรึม
8. จังหวัดสุรินทร์มีนาฏศิลป์พื้นบ้านที่แตกต่างจากจังหวัดอื่นในข้อใด
- มีการแต่งกายยืนเครื่องพระ - นาง
 - มีการแต่งกายคล้ายประเทศเขมร
 - เป็นการฟ้อนรำที่ได้รับมาจากประเทศเขมรทั้งหมด
 - เป็นการฟ้อนรำที่ใช้ดนตรีและภาษาพื้นบ้านประกอบการแสดง

9. เครื่องดนตรีชนิดใดที่ทำให้เกิดเสียงแตกต่างจากพวก

- ก. ปี่
- ข. แคน
- ค. โฉม
- ง. ซอด้วง

10. ข้อใดเป็นวิธีรักษานาฏศิลป์พื้นบ้านที่ดีที่สุด

- ก. เก็บสะสมรูปภาพการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้าน
- ข. จัดบันทึกทำรำไว้ในสมุด
- ค. เรียนรู้และถ่ายทอดให้คนอื่นต่อไป
- ง. ฝึกฝนการรำให้เกิดความชำนาญ



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบทดสอบ

นาฏศิลป์พื้นบ้าน เรื่อง เรือมศรีผไทสมันต์

1. เรือมศรีผไทสมันต์มีที่มา มาจากสิ่งใด
 - ก. ความสนุกสนาน
 - ข. การบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์
 - ค. ความเชื่อทางศาสนา
 - ง. การเช่นสรวงเทพเจ้า
2. อุปกรณ์ที่ผู้รำต้องถือในขณะที่รำ เรือมศรีผไทสมันต์ คืออะไร
 - ก. ตะกร้า กระบุง
 - ข. กระดัง กระเชอ
 - ค. ตะกร้า กระเชอ
 - ง. กระเชอ กระชอน
3. สิ่งที่สำคัญที่สุดในการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านคืออะไร
 - ก. ดนตรี
 - ข. เพลง
 - ค. การแต่งกาย
 - ง. อุปกรณ์การแสดง
4. ผู้รำเรือมศรีผไทสมันต์จะแต่งกายอย่างไร
 - ก. คุณยวทยาทรพยากร
 - ค. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข.

ง.

5. โอกาสที่ควรแสดง เรือมศรีณโทสมันต์

- ก. งานต้อนรับแขกบ้านแขกเมือง
- ข. งานประจำปีของจังหวัด
- ค. งานวันเข้าพรรษา
- ง. ถูกทุกข้อ

6. วงดนตรีที่ใช้บรรเลงประกอบการแสดงพื้นบ้านของจังหวัดสุรินทร์เรียกว่าอะไร

- ก. วงมโหรี
- ข. วงปี่พาทย์
- ค. วงกันตรึม
- ง. วงโปงลาง

7. การพ็อนรำที่ส่วยงามควรให้สัมพันธ์กับสิ่งใดมากที่สุด

- ก. ความหมายของเพลง
- ข. ทำนองเพลง
- ค. อารมณ์เพลง
- ง. จังหวะเพลง

8. นักเรียนได้รับความรู้ในเรื่องใด ในการรำเรือมศรีณโทสมันต์

- ก. ขั้นตอนการปลูกหม่อน
- ข. ขั้นตอนการเลี้ยงไหม
- ค. ขั้นตอนการทอผ้าไหม
- ง. ขั้นตอนการสาวไหม

9. เครื่องดนตรีประเภทใดที่ใช้เป่า

- ก. ปี่ กลอง ซอ
- ข. ซลุ่ย ปี่ แคน
- ค. ซลุ่ย ซอ กลอง
- ง. กลอง ซลุ่ย ฉิ่ง

10. เหตุผลในข้อใดที่นักเรียนควรเรียนรู้เกี่ยวกับนาฏศิลป์พื้นบ้าน

- ก. เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น
- ข. เพราะเป็นหน้าที่โดยตรงของนักเรียน
- ค. เพื่อให้รู้คุณค่าและการรักษานาฏศิลป์พื้นบ้าน
- ง. เพื่อแสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบต่อท้องถิ่น



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบทดสอบ

นาฏศิลป์พื้นบ้าน เรื่อง เรือมกระโป้บดิงตอง

1. กระโป้บดิงตองเป็นภาษาพื้นบ้านของจังหวัดสุรินทร์ มีความหมายตรงกับข้อใด
 - ก. ตักแตนกินข้าว
 - ข. ตักแตนตำข้าว
 - ค. ตักแตนหยอกล้อกัน
 - ง. การเดินของตักแตน
2. จากรูป ส่วนที่เป็นมือของผู้รำ เปรียบกับส่วนใดของตักแตน
 - ก. แขน
 - ข. ลำตัว
 - ค. ขาหน้า
 - ง. ขาหลัง
3. การแสดงท่าทางการรำ เรือมกระโป้บดิงตอง ควรให้สอดคล้องกับสิ่งใดมากที่สุด
 - ก. เสียงเพลง
 - ข. ทำนองเพลง
 - ค. จังหวะเพลง
 - ง. ความหมายของเพลง
4. นักเรียนสามารถนำเรือมกระโป้บดิงตองไปแสดงในโอกาสใด
 - ก. งานประจำปีของโรงเรียน
 - ข. งานวันขึ้นปีใหม่
 - ค. งานบวช
 - ง. ถูกทุกข้อ
5. ก่อนการแสดงผู้เล่นดนตรีจะมีการบรรเลงเพลงก่อนเพื่ออะไร
 - ก. เป็นการไหว้ครู
 - ข. เรียกคนมาดูการแสดงมาก ๆ
 - ค. เพื่อให้เกิดความสนุกสนานก่อนการแสดง
 - ง. เพื่อเป็นการเซ็นสรวงเจ้าที่

6. การแต่งกายที่มีลักษณะเหมือนตุ๊กแตนควรมีอะไรบ้าง
- ก. ผ้าถุงสีเขียว ปีก
 - ข. หัวตุ๊กแตน ชุดสีเขียว ปีก
 - ค. กระโปรงสีเขียว ปีก หัวตุ๊กแตน
 - ง. หน้ากากรูปตุ๊กแตน ปีก เลื้อและกางเกงสีเขียว
7. การแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านในจังหวัดสุรินทร์ ชุดใดที่เลียนแบบธรรมชาติของสัตว์
- ก. เรือมมมัวต
 - ข. เรือมกันตรึม
 - ค. เรือมกระโน้ปดิงตอง
 - ง. เรือมมองกั่วลจองไต
8. สิ่งใดที่สำคัญที่สุดในการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้าน
- ก. เพลง
 - ข. ดนตรี
 - ค. เครื่องแต่งกาย
 - ง. อุปกรณ์ประกอบการแสดง
9. เครื่องดนตรีในข้อใดไม่ได้ใช้การบรรเลงประกอบการแสดง เรือมกระโน้ปดิงตอง
- ก. ปี่
 - ข. ซอ
 - ค. เครื่องแต่งกาย
 - ง. อุปกรณ์ประกอบการแสดง
10. ข้อใดที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนเป็นผู้รักวัฒนธรรมพื้นบ้าน
- ก. ไปชมการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้าน
 - ข. เรียนการฟ้อนรำจากชาวบ้าน
 - ค. ฝึกการสืบทอดจากพ่อ
 - ง. ถูกทุกข้อ

แบบทดสอบ

นาฏศิลป์พื้นบ้าน เรื่อง เรือมอ้ายย

1. ข้อใดคือลักษณะการแสดงเรือมอ้ายย
 - ก. เป็นการแสดงที่เลียนแบบท่าทางของสัตว์
 - ข. เป็นการแสดงที่สะท้อนให้เห็นการประกอบอาชีพ
 - ค. เป็นการแสดงการเกี่ยวพาราสีระหว่างหนุ่มสาว
 - ง. เป็นการแสดงทำรำประกอบจังหวะการกระทบสาก
2. โอกาสใดที่ไม่ควรจัดการแสดงเรือมอ้ายย
 - ก. งานทำบุญขึ้นบ้านใหม่
 - ข. งานโกนจุก
 - ค. งานบวช
 - ง. งานศพ
3. ข้อใดคือลักษณะการแต่งกายของเรือมอ้ายย
 - ก. ชาย นุ่งโจงกระเบน สวมเสื้อคอกลม
 - ข. หญิง นุ่งโจงกระเบน สวมเสื้อแขนกระบอก
 - ค. ชาย นุ่งโสร่ง สวมเสื้อคอกลม
 - ง. หญิง นุ่งผ้าถุงพื้นบ้าน สวมเสื้อแขนกระบอก
4. การฟ้อนรำที่สวยงาม ผู้รำควรปฏิบัติอย่างไร
 - ก. รำให้ถูกต้องตามความหมายของเนื้อเพลง
 - ข. รำให้สัมพันธ์กับเนื้อเพลง
 - ค. รำให้ถูกต้องตามอารมณ์เพลง
 - ง. รำให้มือและเท้าสัมพันธ์กับจังหวะเพลง
5. การแสดงเรือมอ้ายยผู้แสดงต้องรำทำใดเป็นอันดับแรก
 - ก. ทำไหว้ครู
 - ข. ทำเกี้ยวกัน
 - ค. ทำลา
 - ง. ทำใดก่อนก็ได้

6. การที่ผู้แสดงฝ่ายหญิงคอยปิดป้องไม่ให้ฝ่ายชายเข้าไปใกล้แสดงใช้คนที่หมายปองจะให้ เป็นคู่แสดงให้เห็นถึงสิ่งใด
- ไม่ใช่คนที่หมายปองจะให้ เป็นคู่
 - ฝ่ายหญิงไม่รักหรือชอบฝ่ายชาย
 - ผู้หญิงไทยเป็นคนรักนวลสงวนตัว
 - ผู้หญิงไทยเป็นคนหยิ่งและถือตัว
7. บทกลอนที่ผู้แสดงใช้ร้องโต้ตอบกัน จะใช้ภาษาใด
- ภาษาไทย
 - ภาษาเขมร
 - ภาษาส่วย
 - ภาษาลาว
8. จุดประสงค์ของการเล่นเรือบออายุคือข้อใด
- เพื่อบูชาครู
 - เพื่อความสนุกสนาน
 - เพื่อบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์
 - เพื่อฉลองชัยชนะ
9. วงดนตรีพื้นบ้านในจังหวัดสุรินทร์ เรียกกันโดยทั่วไปว่าอะไร
- วงเครื่องสาย
 - วงมโหรี
 - วงกันตรึม
 - วงปี่พาทย์
10. การแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านในข้อใดที่ไม่เน้นความสนุกสนานเป็นหลัก
- เรือบกระโน้บตึงตอง
 - เรือบอันแร
 - เรือบมมัวต
 - เรือบศรีผไทสมันต์

แบบทดสอบ

นาฏศิลป์พื้นบ้าน เรื่อง เรือมจับกรับ

1. เรือมจับกรับเป็นภาษาพื้นบ้านของจังหวัดสุรินทร์มีความหมายตรงกับข้อใด
 - ก. รำจับกรับ
 - ข. รำกรับ
 - ค. ฟ้อนกรับ
 - ง. ฟ้อนจับกรับ
2. ผู้แสดงเรือมจับกรับจะต้องปฏิบัติอย่างไร
 - ก. ชยับกรับให้เข้ากับจังหวะเพลง
 - ข. ก้าวเท้าให้เข้ากับจังหวะเพลง
 - ค. ร่ายรำและชยับกรับไปพร้อม ๆ กัน
 - ง. ก้าวเท้าและชยับกรับให้สัมพันธ์กับจังหวะเพลง
3. การชยับกรับจะชยับตามสิ่งใด
 - ก. จังหวะเพลง
 - ข. ทำนองเพลง
 - ค. อารมณ์เพลง
 - ง. เนื้อเพลง
4. กรับเป็นเครื่องประกอบจังหวะชนิดหนึ่งที่สามารถทำให้เกิดเสียงตามข้อใด
 - ก. การเคาะ
 - ข. การกระทบ
 - ค. การสี
 - ง. การตี
5. เรือมจับกรับควรจัดแสดงในโอกาสใด
 - ก. งานกฐิน
 - ข. งานบวช
 - ค. งานฉลองผ้าป่า
 - ง. แสดงได้ทุกโอกาส

6. สิ่งที่สำคัญในการแสดงเรียมจับกรับคือสิ่งใด
- เครื่องแต่งกาย
 - ดนตรีและเพลง
 - อุปกรณ์ประกอบการแสดง
 - สถานที่แสดง
7. เรียมจับกรับมีชื่อเรียกตามภาษาท้องถิ่นว่าอย่างไร
- เรียมตะลือก
 - เรียมตันยู
 - เรียมจ๊กตะลือก
 - เรียมลูดอันเร
8. ข้อใดคือลักษณะการแสดงเรียมจับกรับ
- การฟ้อนรำโดยใช้กรับเป็นอุปกรณ์สำคัญ
 - การฟ้อนรำประกอบกับจังหวะการตีกรับ
 - การขยับกรับให้เกิดเสียงประกอบดนตรี
 - การขยับกรับและเคลื่อนไหวลีลาประกอบจังหวะเพลง
9. เครื่องดนตรีชนิดใดที่ทำให้เกิดเสียงด้วยการตี
- ฉิ่ง
 - ซอ
 - ปี่
 - กลอง
10. ข้อใดเป็นเหตุผลที่สำคัญที่สุดในการเรียนนาฏศิลป์พื้นบ้าน
- เพื่อแสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบต่อท้องถิ่น
 - เพื่อทำให้เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นตน
 - เพื่อเปรียบเทียบกับนาฏศิลป์ในท้องถิ่นอื่น
 - เพื่อให้รู้คุณค่าและรู้จักรักษานาฏศิลป์ในท้องถิ่นให้คงอยู่ต่อไป

แบบทดสอบ

นาฏศิลป์พื้นบ้าน เรื่อง เรือมม็องก๊วลจองไต

1. ม็องก๊วลเป็นภาษาพื้นบ้านของจังหวัดสุรินทร์มีความหมายตรงกับข้อใด
 - ก. สิ่งดีงาม
 - ข. ความสวยงาม
 - ค. ความศักดิ์สิทธิ์
 - ง. ความเป็นสิริมงคล
2. เรือมม็องก๊วลจองไตมักจะใช้ในโอกาสใด
 - ก. ต้อนรับผู้มาเยี่ยมเยียน
 - ข. ผู้ที่หนีภัยจากการเจ็บป่วย
 - ค. ผู้ที่ต้องเดินทางจากบ้านเรือนไปไกล
 - ง. ถูกทุกข้อ
3. ชาวบ้านมีความเชื่อเกี่ยวกับการผูกข้อมืออย่างไร
 - ก. เป็นการรักษาผู้ป่วย
 - ข. เป็นการเรียกขวัญให้มาอยู่กับตัว
 - ค. เป็นการขจัดสิ่งไม่ดีออกจากตัว
 - ง. ป้องกันอันตรายจากสิ่งเลวร้าย
4. ลักษณะเด่นของนาฏศิลป์พื้นบ้านจังหวัดสุรินทร์คือข้อใด
 - ก. มีการก้าวเท้าและชดมือกระชั้นรวดเร็ว
 - ข. มีการแต่งกายและสวมเครื่องศีรษะแบบภาคกลาง
 - ค. เป็นการฟ้อนรำที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากประเทศเขมร
 - ง. เป็นการฟ้อนที่ใช้ดนตรีและภาษาพื้นบ้านประกอบการแสดง
5. วงดนตรีที่ใช้บรรเลงประกอบการแสดง เรือมม็องก๊วลจองไต เรียกว่าอะไร
 - ก. วงกันตรึม
 - ข. วงมโหรี
 - ค. วงปี่พาทย์
 - ง. วงเครื่องสาย

6. เมื่อมีผู้ใหญ่มากมายเยี่ยมชมโรงเรียนควรจัดการแสดงใดจึงจะเหมาะสมที่สุด

- ก. เรือมม็องก็วลจองไต
- ข. เรือมมม็วัต
- ค. เรือมอ้ายย
- ง. เรือมตรุษ

7. เครื่องดนตรีประเภทใดที่ทำให้เกิดเสียงโดยการเป่า

- ก. ปี่ กลอง ซอ
- ข. ซลู่ย ปี่ แคน
- ค. ซลู่ย ซอ กรับ
- ง. กลอง ซลู่ย ฉิ่ง

8. ข้อใดเป็นความเชื่อที่ไม่ถูกต้อง ในการนำค้ายไปผูกข้อมือ

- ก. แสดงถึงความผูกพัน
- ข. แสดงถึงความห่วงใย
- ค. แสดงถึงความเป็นมิตร
- ง. แสดงถึงการหมั่นหมาย

9. อะไรคือสิ่งที่สำคัญของการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้าน

- ก. ดนตรี
- ข. เพลง
- ค. การแต่งกาย
- ง. อุปกรณ์ประกอบการแสดง

10. ข้อใดที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้รักษานาฏศิลป์พื้นบ้าน

- ก. เด็กชายเซียวอยากว่าเรือมอันแร
- ข. เด็กชายชาวชอบวาดรูปการรำกันตรึม
- ค. เด็กชายแดงชอบดูการรำเรือมกระโน้บติงตอง
- ง. เด็กชายดำฝึกซ้อมรำเรือมกันตรึมกับชาวบ้านทุกวัน

แบบทดสอบ

นาฏศิลป์พื้นบ้าน เรื่อง เรือมอันเร

1. เรือมอันเรเป็นภาษาพื้นบ้านของจังหวัดสุรินทร์ มีความหมายตรงกับข้อใด
 - ก. รำสาก
 - ข. เต็นสาก
 - ค. กระโดดข้ามสาก
 - ง. ถูกทั้งข้อ ก, ค
2. เรือมอันเรนิยมเล่นในโอกาสใด
 - ก. วันขึ้นปีใหม่
 - ข. วันสงกรานต์
 - ค. วันออกพรรษา
 - ง. วันเข้าพรรษา
3. การแสดงพื้นบ้านในข้อใดที่มีลักษณะการแสดงคล้ายเรือมอันเร
 - ก. ร่องเงี้ยวของภาคใต้
 - ข. ดั่งหวายของภาคอีสาน
 - ค. ฟ้อนเงี้ยวของภาคเหนือ
 - ง. ลาวกระทบไม้ของภาคกลาง
4. อุปกรณ์ที่สำคัญในการแสดงเรือมอันเรได้แก่อะไร
 - ก. สุ่ม
 - ข. กะลา
 - ค. กระดัง
 - ง. สากตำข้าว
5. ผู้แสดงเรือมอันเรฝ่ายชายควรแต่งกายอย่างไร
 - ก. สวมเสื้อคอกลม กางเกงขายาว
 - ข. สวมเสื้อคอกลม นุ่งโจงกระเบน
 - ค. สวมเสื้อคอกลม นุ่งโสร่งแบบสั้น
 - ง. สวมเสื้อคอกลม นุ่งโสร่งแบบยาว

6. การแสดงเรือบั้งเร มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสิ่งใด
- ก. ความซื่อสัตย์
 - ข. ความสามัคคี
 - ค. ความพร้อมเพรียง
 - ง. ความเข้าใจซึ่งกันและกัน
7. จุดมุ่งหมายของการเล่นเรือบั้งเรในสมัยก่อนคืออะไร
- ก. เล่นเพื่อบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์
 - ข. เล่นเพื่อความสนุกสนาน
 - ค. เล่นเพื่อรักษาความเจ็บไข้
 - ง. เล่นเพื่อแสดงความรักและสามัคคี
8. ข้อใดไม่ใช่จังหวะของเพลงในการรำเรือบั้งเร
- ก. จังหวะจิงมุย
 - ข. จังหวะจิงปี่
 - ค. จังหวะมลปโดง
 - ง. จังหวะ เข็บ เข็บ
9. วงดนตรีที่ใช้บรรเลงประกอบการแสดงเรือบั้งเร เรียกว่าอะไร
- ก. วงมโหรี
 - ข. วงปี่พาทย์
 - ค. วงกันตรึม
 - ง. วงเครื่องสาย
10. เครื่องดนตรีชนิดใดไม่มีในวงกันตรึม
- ก. ปี่
 - ข. ซอ
 - ค. ซลู่ย
 - ง. ระนาด

แบบทดสอบ

นาฏศิลป์พื้นบ้าน เรื่อง เรือมตรุษ

1. คำว่า "เรือม" เป็นภาษาพื้นบ้านของจังหวัดสุรินทร์มีความหมายตรงกับข้อใด
 - ก. ฟ้อน
 - ข. รำ
 - ค. กระโดด
 - ง. เดิน
2. ชาวบ้านนิยมเล่นเรือมตรุษในโอกาสใด ๆ
 - ก. วันเข้าพรรษา
 - ข. วันออกพรรษา
 - ค. วันขึ้นปีใหม่
 - ง. วันสงกรานต์
3. จุดประสงค์ของผู้รำเรือมตรุษคือข้อใด
 - ก. เป็นการรำแก้เพื่อขอฝน
 - ข. เป็นการรำเพื่อให้วิบรรมนุช
 - ค. เป็นการรำแก้เพื่อขอรับบริจาคไปทำบุญ
 - ง. เป็นการรำเพื่อฉลองวันขึ้นปีใหม่แบบดั้งเดิม
4. ลักษณะการแต่งกายของผู้รำเรือมตรุษคือข้อใด
 - ก. แต่งกายยืนเครื่องพระ - นาง
 - ข. แต่งกายด้วยผ้าไหมพื้นบ้านทุกคน
 - ค. แต่งกายด้วยเสื้อผ้าสีเดียวกันทุกคน
 - ง. แต่งกายตามแบบของชาวบ้าน ไม่มีแบบแผนแน่นอน
5. การแสดงเรือมตรุษแสดงให้เห็นถึงสิ่งใด
 - ก. คนไทยมีความศรัทธาต่อพุทธศาสนา
 - ข. คนไทยชอบความสนุกสนานรื่นเริง
 - ค. คนไทยมีความเมตตากรุณา
 - ง. คนไทยมีความซื่อสัตย์

6. ข้อใดแสดงถึงความเป็นผู้รักษานาฏศิลป์พื้นบ้าน
- ก. อ้วน ชอบดูการรำกระบี่ใบดิ่งตอง เรือมตรุษ
 - ข. อ้าย อยากรำเรือมอันเร
 - ค. อ้อม ผีกซ้อมรำศรีผไทสมันต์จนช้านาญ
 - ง. อ้อย ชอบสะสมรูปภาพการรำพื้นบ้าน
7. จังหวัดสุรินทร์มีนาฏศิลป์พื้นบ้านที่แตกต่างจากจังหวัดอื่นในข้อใด
- ก. ด้านการแต่งกาย
 - ข. ด้านเครื่องดนตรี
 - ค. ด้านทำนองเพลง
 - ง. ด้านภาษา
8. การฟ้อนรำที่สวยงาม ควรจะสัมพันธ์กับสิ่งใดมากที่สุด
- ก. ทำนองเพลง
 - ข. อารมณ์เพลง
 - ค. จังหวะเพลง
 - ง. ความหมายของเพลง
9. เครื่องดนตรีชนิดใด ที่ไม่ได้ใช้บรรเลงประกอบการแสดงเรือมตรุษ
- ก. ซอ
 - ข. กลอง
 - ค. ระนาด
 - ง. ปี่
10. เหตุผลในข้อใดที่นักเรียนควรเรียนรู้เกี่ยวกับนาฏศิลป์พื้นบ้าน
- ก. เพราะเป็นหน้าที่ของนักเรียน
 - ข. เพราะเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบต่อท้องถิ่น
 - ค. เพราะทำให้เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น
 - ง. เพราะเป็นการรักษาวัฒนธรรมพื้นบ้านให้คงอยู่ต่อไป

แบบทดสอบ

นาฏศิลป์พื้นบ้าน เรื่อง เรือมแกลมอ

1. เรือมแกลมอเป็นพิธีกรรมอย่างหนึ่งในจังหวัดสุรินทร์ ที่ใช้ภาษาใดในการประกอบพิธี
 - ก. ภาษาจีน
 - ข. ภาษาลาว
 - ค. ภาษาส่วย
 - ง. ภาษาเขมร
2. คนในสมัยก่อนมีความเชื่อว่า การเจ็บไข้มักเกิดจากสาเหตุใด
 - ก. การไม่รู้จักรักษาและป้องกันตัว
 - ข. การกระทำของภูติผีปีศาจ
 - ค. เกิดจากภัยธรรมชาติ
 - ง. เกิดจากอุบัติเหตุ
3. การเล่นแกลมอมีจุดมุ่งหมายตรงกับข้อใด
 - ก. เพื่อรักษาคนป่วย
 - ข. เพื่อความสนุกสนาน
 - ค. เพื่อเซ่นไหว้บรรพบุรุษ
 - ง. เพื่อบูชาครู หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์
4. ชาวบ้านเรียกผู้ที่ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างมนุษย์และภูติผีปีศาจอย่างไร
 - ก. พระ
 - ข. ครูทรง
 - ค. นางทรง
 - ง. พรานหมัน
5. จังหวัดสุรินทร์มีนาฏศิลป์พื้นบ้านที่แตกต่างจากจังหวัดอื่น ๆ ในข้อใด
 - ก. เป็นการฟ้อนรำที่ใช้ดนตรีและภาษาถิ่นประกอบการแสดง
 - ข. เป็นการฟ้อนรำที่ได้รับมาจากประเทศเขมรทั้งหมด
 - ค. เป็นการแสดงที่เน้นการก้าวเท้าอย่างรวดเร็ว
 - ง. เป็นการแสดงที่เน้นการแต่งกายแบบเขมร

6. ข้อใดเป็นการผ่อนร่าที่ใช้ในพิธีกรรม

- ก. เรือมอันเร
- ข. เรือมเกลมอ
- ค. เรือมตรุษ
- ง. เรือมกระโน้บติงตอง

7. การแสดงเรือมเกลมอมาจากสิ่งใด

- ก. การเชนนูชาภูติผีปีศาจ
- ข. การรื่นเริงของชาวบ้าน
- ค. การนับถือเทวดาและสิ่งศักดิ์สิทธิ์
- ง. การขอฝนเพื่อให้เกิดความอุดมสมบูรณ์

8. การผ่อนร่าที่สวยงามควรจะให้สัมพันธ์กับสิ่งใดมากที่สุด

- ก. ความหมายของเพลง
- ข. จังหวะเพลง
- ค. อารมณ์เพลง
- ง. ทำนองเพลง

9. วงดนตรีพื้นบ้านในจังหวัดสุรินทร์มีชื่อเรียกกันโดยทั่วไปว่าอย่างไร

- ก. วงมโหรี
- ข. วงปี่พาทย์
- ค. วงกันตรึม
- ง. วงเครื่องสาย

10. เพราะเหตุใดนักเรียนจึงควรเรียนรู้เกี่ยวกับนาฏศิลป์พื้นบ้าน

- ก. เพื่อก่อให้เกิดความภูมิใจในท้องถิ่น
- ข. เพราะเป็นหน้าที่โดยตรงของนักเรียน
- ค. เพื่อแสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบต่อท้องถิ่น
- ง. เพื่อให้รู้จักคุณค่า และรู้จักวิธีรักษานาฏศิลป์พื้นบ้าน

ภาคผนวก ง

คะแนนภาคปฏิบัติของนักเรียน
กลุ่มที่ 1, 2, 3



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์พื้นบ้านภาคปฏิบัติ

คะแนนภาคปฏิบัติของนักเรียนกลุ่มที่ 1
ที่เรียนนาฏศิลป์พื้นบ้าน ชุด เรือมกันตรึม เรือมศรีผิวไพลม้ง และ เรือมกระโปงโปงตอง
(คะแนนเต็ม 12 คะแนน)

ลำดับที่	เรือมกันตรึม		เรือมศรีผิวไพลม้ง		เรือมกระโปงโปงตอง	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
1	8	66.66	10	83.33	11	91.66
2	8	66.66	10	83.33	11	91.66
3	10	83.33	8	66.66	10	83.33
4	10	83.33	10	83.33	10	83.33
5	10	83.33	10	83.33	10	83.33
6	8	66.66	8	66.66	10	83.33
7	9	75.00	9	75.00	9	75.00
8	8	66.66	8	66.66	10	83.33
9	8	66.66	8	66.66	9	75.00
10	8	66.66	9	75.00	9	75.00
11	10	83.33	10	83.33	10	83.33
12	11	91.66	12	100.00	10	83.33
13	9	75.00	10	83.33	10	83.33
14	10	83.33	10	83.33	10	83.33
15	9	75.00	8	66.66	10	83.33
16	9	75.00	8	66.66	9	75.00
17	9	75.00	8	66.66	8	66.66
18	8	66.66	8	66.66	8	66.66
19	8	66.66	8	66.66	9	75.00
20	11	91.66	12	100.00	10	83.33
รวม	181	1,448.25	184	1,533.25	193	1,608.27
เฉลี่ย	9.05	72.41	9.20	76.66	9.65	80.41

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์พื้นบ้านภาคปฏิบัติ

คะแนนภาคปฏิบัติของนักเรียนกลุ่มที่ 2
ที่เรียนนาฏศิลป์พื้นบ้าน ชุด เรือมอ้ายย เรือมจับกรับ และเรือมมังกัวลจองไต
(คะแนนเต็ม 12 คะแนน)

ลำดับที่	เรือมอ้ายย		เรือมจับกรับ		เรือมมังกัวลจองไต	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
1	10	83.33	11	91.66	10	83.33
2	10	83.33	10	83.33	8	66.66
3	10	83.33	10	83.33	9	75.00
4	8	66.66	10	83.33	10	83.33
5	8	66.66	10	83.33	9	75.00
6	10	83.33	10	83.33	9	75.00
7	10	83.33	10	83.33	9	75.00
8	10	83.33	10	83.33	9	75.00
9	10	83.33	10	83.33	8	66.66
10	8	66.66	8	66.66	9	75.00
11	9	75.00	8	66.66	9	75.00
12	10	83.33	9	75.00	9	75.00
13	8	66.66	8	66.66	8	66.66
14	8	66.66	8	66.66	8	66.66
15	9	75.00	8	66.66	8	66.66
16	10	83.33	11	91.66	10	83.33
17	11	91.66	11	91.66	10	83.33
18	11	91.66	11	91.66	10	83.33
19	10	83.33	10	83.33	11	91.66
20	8	66.66	9	75.00	10	83.33
รวม	188	1,566.58	192	1,599.91	184	1,533.27
เฉลี่ย	9.40	78.32	9.60	79.99	9.20	73.66

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์พื้นบ้านภาคปฏิบัติ

คะแนนภาคปฏิบัติของนักเรียนกลุ่มที่ 3
ที่เรียนนาฏศิลป์พื้นบ้าน ชุดเร็วอันเร เว็อมตรุษ และ เว็อมแกลมอ
(คะแนนเต็ม 12 คะแนน)

ลำดับที่	เร็วอันเร		เร็วตรุษ		เร็วแกลมอ	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
1	8	66.66	11	91.66	9	75.00
2	8	66.66	11	91.66	9	75.00
3	8	66.66	10	83.33	8	66.66
4	8	66.66	11	91.66	8	66.66
5	8	66.66	10	83.33	8	66.66
6	8	66.66	11	91.66	10	83.33
7	9	75.00	10	83.33	9	75.00
8	9	75.00	10	83.33	8	66.66
9	8	66.66	10	83.33	8	66.66
10	9	75.00	10	83.33	9	75.00
11	10	83.33	10	83.33	8	66.66
12	8	66.66	11	91.66	10	83.33
13	9	75.00	10	83.33	10	83.33
14	8	66.66	8	66.66	9	75.00
15	8	66.66	9	75.00	8	66.66
16	9	75.00	10	83.33	10	83.33
17	9	75.00	11	91.66	10	83.33
18	10	83.33	10	83.33	10	83.33
19	8	66.66	11	91.66	10	83.33
20	8	66.66	9	75.00	10	83.33
รวม	170	1,416.58	203	1,691.58	183	1,524.93
เฉลี่ย	8.50	70.82	10.15	84.57	9.15	76.24



ประวัติผู้เขียน

นางสาววิภาวดี โพธิ์งาม เกิดวันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2508 ที่อำเภอ
พินุลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นสูง วิชา
เอกละคร จากวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด กรมศิลปากร ปีการศึกษา 2528 และสำเร็จการ
ศึกษาปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2) วิชาเอกนาฏศิลป์ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี
ปีการศึกษา 2531 เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เมื่อ ปีการศึกษา 2535 ปัจจุบันรับราชการที่โรงเรียนเทศบาล 2 "วิรัชศึกษา" อำเภอเมือง
จังหวัดสุรินทร์



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย